

UNA CRISI DURADERA

Des del passat dos d'agost els mitjans de comunicació han seguit amb atenció els aconteixements del Golf. La nostra publicació no podia fugir d'aquesta tendència, i l'exemplar que ara teniu a les vostres mans és un monogràfic sobre el tema, producte d'aquesta inèrcia.

Seguint l'esquema tradicional de la revista s'han tractat a cada una de les diferents seccions aspectes relacionats amb l'actual crisi iraquiana. Hem intentat desmarcar-nos de l'allau periodístic i abordar els diversos aspectes del conflicte des de la reflexió desapassionada.

Si observem el que la premsa ha manifestat des del començament de la invasió de Kuwait podem apreciar un lleuger canvi en el llenguatge. El monolitisme en la crítica a l'acció iraquiana i el recolçament a la reacció occidental comença a trencar-se tímidament. Això és positiu, ja que ni l'agressor és un il·luminat ni el defensor és un paladí que actua de forma desinteressada.

La present crisi ha convertit en actuals contenciosos -com l'ocupació de Gaza, Cisjordania i Jerusalem Est- que per la seva persistència en el temps havien perdut l'atenció del ciutadà. També aquesta crisi, al produir-se en un moment clau de la distensió Est-Oest, ha obligat als actors a resituarse en l'escena internacional. Hem assistit amb sorpresa a canvis d'aliances a la zona i a posicionaments que poc temps enrera ens haurien resultat inimaginables (declaracions de la URSS i Iran; l'atansament Siria-EEUU).

L'actuació europea és més cohesionada que en d'altres

ocasions, tot i que en un principi va ser tímida i inconnexa. El grau d'implicació dels països comunitaris a la solució del conflicte és molt divers.

Mentre el Regne Unit acceptava intervenir amb armes si calia, França enviava als seus soldats però sense consentir participar en una acció armada. Espanya enviava tres simbòlics vaixells en un intent de no caure en anteriors tendències aïllacionistes. Si alguna cosa s'ha de destacar de la Comunitat Econòmica Europea en aquests moments és que, a grans trets, ha aconseguit llimar divergències de les primeres actuacions dels seus membres, i comença a caminar per un camí diferent al dels Estats Units.

L'actuació iraquiana planteja certs interrogants. ¿Obeeix a factors interns -exèrcit sobredimensionat, descontent de la població, deute? O únicament a reivindicacions històriques? Si la raó principal és la reclamació territorial, per què dur-la a la pràctica en aquest moment? Irak no travessa ara una bona situació econòmica com per aventurar-se en guerres de durada imprevisible. Potser els dirigents iraquians van veure en el petroli kuwaitià una bona solució per a la seva economia. Però de ser això cert, perquè no varen seguir la invasió i van ocupar els rics jaciments saudites? Militarment estaven en condicions de fer-ho. La reacció d'Occident davant intervencions d'aquest tipus era previsible. En aquest cas, per què en Saddam Hussein va actuar així? Potser hauria rebut insinuacions en el sentit que la resposta seria més tímida del que en realitat ha estat?

CAL OFERIR UN FUTUR MILLOR ALS INFANTS DEL MÓN.

El benestar de la infància a anat endarrera dels anys 1975 al 1989 també en el món industrialitzat.

La política social envers la infància està desfasada. No es tenen en compte els nous reptes.

La celebració de la cimera mundial en favor de la infància del 29-30 de setembre ha estat un exponent de l'actual inquietud per actualitzar i dinamitzar els drets dels infants en els diversos estats del món.

Tant la carpeta preparada per l'UNICEF amb motiu de la Cimera Mundial en favor de la infància com un notable treball de recerca del Centre Internacional de Desenvolupament del Nen de la mateixa UNICEF, amb seu a Florència, mostren un cert "impasse" crític en els drets i desenvolupament dels infants, tant en el món industrialitzat com en els països en vies de desenvolupament. Per això UNICEF dóna l'alerta.

Malgrat els avenços fets anteriorment, ara la malnutrició i la pobresa estan reprenent el seu augment en els països del Tercer Món. En tots aquests països han minvat les despeses socials i els governs es troben agafats pel deute extern i sovint també per les despeses militars. En l'escolarització i en la salut s'està retrocedint. No s'ajusten les mesures de protecció de la infància a les noves circumstàncies socials, tant en els suburbis de les grans ciutats com en els pobles rurals apartats. No es fa front suficientment als nous problemes de la infància, com els efectes perjudicials del medi ambient i la propagació de la sida entre els nens i nenes de forma alarmant.

Segons el treball del Centre Internacional del Desenvolupament de l'infant, elaborat per G.A. Cornia, en el món industrialitzat també ha disminuït el benestar de la infància entre 1975 i 1989.

Factors que provoquen la ralentització del desenvolupament

En primer lloc, la majoria d'Estat han abandonat relativament la política social dirigida a la infància que va ser molt important del 1950 al 1975. També en aquests països la distribució relativa dels ingressos ha empitjorat. Ha augmentat el nombre de famílies amb problemes de greu pobresa en el món occidental i en els països de planificació central de l'Eu-

Els avenços en la immunització els darrers deu anys permeten salvar de la mort dos milions d'infants cada any, però encara avui segueixen morint tres milions de nens i nenes per enfermetats immunoprevisibles.

ropa de l'Est s'ha fet molt gran l'escassetat dels productes bàsics i el dèficit d'habitatge. Una anàlisi més detallada mostra com la pobresa afecta de manera creixent als fills de pares amb llarga duració d'atur, als fills d'emigrants nous i d'unions no estables.

Un dels factors que segons aquest estudi incideix fortament en el sofriment dels infants és el fet de les famílies uniparentals. Creix ràpidament el grup d'infants de famílies on la mare sempre ha estat sola, ja sigui sense casar-se o en una unió consensuada, ja sigui a causa del divorci, separació o abandó

del pare i en altres casos de la mare. Els infants de famílies uniparentals tenen segons els resultats dels estudis realitzats, un risc molt alt de privacions de tipus psicològic i també material.

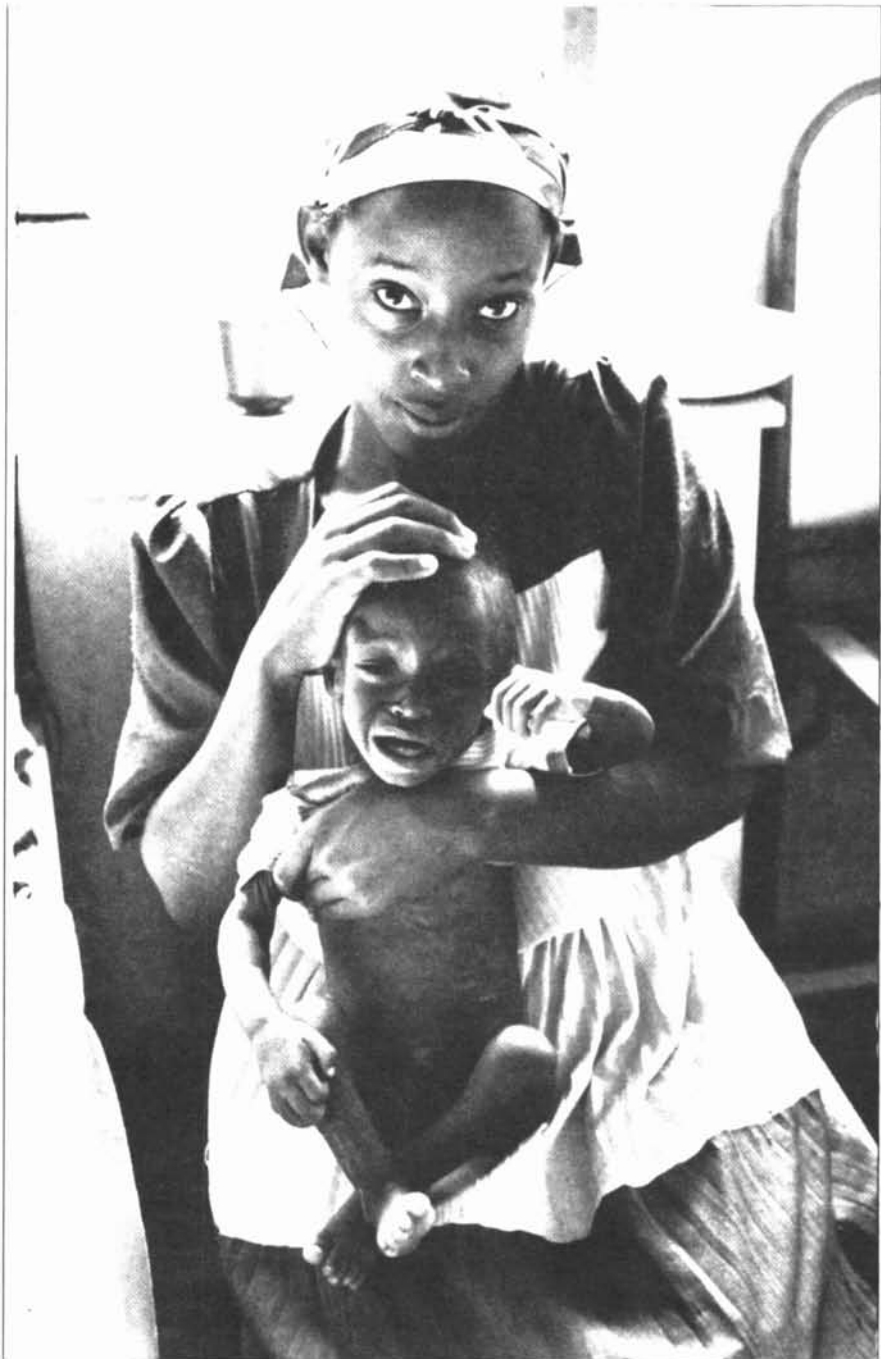
Un altre factor important és l'erosió del sentit comunitari entre el veïnat o el grup social. Això repercuteix en contra de la socialització i protecció dels nens i adolescents. L'urbanització massiva, l'aïllament, la marginació social s'agregen on les comunitats tradicionals i les associacions juvenils, religioses, esportives i culturals desapareixen.

En aquests últims anys mentre en els

països industrialitzats es va desenvolupant una política adequada de protecció dels ancians, queda, en canvi, molt desfasada la formulació d'una política familiar. Segons les dades actuals es pot parlar d'una relativa desatenció dels infants en comparació a la tercera edat.

També són preocupants els mals tractes i abusos sexuals infligits als infants, l'increment de la delinqüència juvenil i infantil, l'ús il·lícit de drogues...

Ja és hora, doncs, que en els Estats i en la Comunitat Internacional, es doni la màxima prioritat a la Infància en aquesta dècada dels 90.

El SIDA amenaça amb fer trontollar els progressos aconseguits en la supervivència i el desenvolupament infantils a la dècada dels vuitanta.

JUVENTUD, DESARROLLO Y COOPERACION

Cruz Roja Española, Madrid, 1990
187 planes. J. A. Sanahuja,...

És un llibre molt interessant publicat aquest estiu. Té una part de descripció d'experiències de Cooperació amb el Tercer Món que poden il·lustrar la diversitat de formes pràctiques i la recerca constant de maneres noves d'intercanvi i relació de solidaritat internacional entre la joventut. Entre nosaltres encara és molt incipient aquesta cooperació, però actualment s'han intensificat molt els esforços de grups i associacions juvenils.

Com a mostres, el llibre presenta la cooperació de la Creu Roja de Joventut de Suècia, Filàndia i Islàndia amb la Creu Roja de Joventut d'Etiòpia i Nepal; l'intercanvi juvenil amb Nicaragua de l'associació Moninbó d'Alemanya juntament amb altres quatre associacions de països europeus. Es descriuen també,

de Catalunya, les activitats de la ONGD "Món 3" en l'òptica universitària i el projecte de Cooperació Internacional juvenil de la ciutat de Barcelona, en el qual participa CIDOB. Igualment s'expliquen les activitats d'educació per al Desenvolupament de la Creu Roja de Joventut d'Espanya, una campanya d'educació de la ONGD "Solidaridad Internacional", i finalment la cooperació del "Consejo de Juventud de España".

Un altre element pràctic del llibre és l'anex sobre els instruments financers per a la Cooperació al Desenvolupament en matèria de joventut i la selecció d'adreces referents a cooperació i joventut.

Amb el títol "Cooperación y juventud: un colectivo prioritario, unas pautas para la acción", J. A. Sanahuja analitza el fons de la qüestió i exposa un seguit de propostes per a les associacions i grups de joves en el terreny de la solidaritat i la

cooperació.

És molt remarcable sobre l'Educació per al Desenvolupament l'aportació de Rafel Grasa centrada en el que defineix com aprendre la interdependència, i també el treball de Manuela Mesa sobre la metodologia de l'educació per al Desenvolupament i recursos didàctics en l'àmbit formal i no formal de l'educació.

Com articles complementaris, Dina Krauskopf, de Costa Rica, tracta de manera especial la situació de la dona jove llatinoamericana, i Ernesto Ottone, de Xile, comenta la cooperació juvenil entre els mateixos països llatinoamericans. Miguel Angel Briones, del "Instituto de la Juventud", dependent del Ministeri de Asuntos Sociales, presenta el programa de Cooperació amb Amèrica Llatina en temes de joventut.

Jose, Hortet.

EXTRACTO DEL LIBRO:

Formular un proyecto de desarrollo futuro también atañe al Norte; y cooperar con organizaciones y estados del Sur es algo lo suficientemente importante como para no delegarlo, desde la sociedad civil, en organizaciones especializadas (las ONGD); nadie duda de su utilidad para realizar un trabajo técnicamente cualificado, pero lo deseable es que la cooperación no se circunscriba a éstas y sea patrimonio del conjunto de las organizaciones y asociaciones de nuestro país. Entre el futuro deseable para Europa, para el mundo industrializado, tal y como se visualiza desde buena parte del "tejido social" europeo, y el desarrollo deseable desde América Latina, hay un espacio de coincidencia, de intercambio de experiencias y de apoyo solidario. Muchos de los objetivos que se plantean las organizaciones de desarrollo, los grupos de mujeres, de campesinos, de jóvenes de América

Latina, tienen que ver y son convergentes con los nuestros. La lucha por la Paz, por ejemplo, que ha sido un notable factor de movilización juvenil en nuestro país, no sólo es un imperativo de la supervivencia, sino una condición para el desarrollo en el Sur.

Como señala Pierre Galand, ex presidente del comité de enlace CEE-ONG, la cooperación entre el movimiento asociativo del Norte y del Sur es un puente de ida y vuelta y "...las ONG, y en un sentido más amplio el mismo conjunto de redes de movimientos ciudadanos asociativos, tienen un importante papel que jugar. Las ONG del Tercer Mundo en colaboración estrecha con las redes de movimientos y asociaciones de carácter juvenil, de mujeres, trabajadores, consumidores, ecologistas y pacifistas, pueden, y es indispensable que lo hagan, generar iniciativas para la movilización a escala europea".

Muchas asociaciones juveniles de este país pueden asumir estos retos, demostrar una visión global, de corte "mundialista", solidaria, entendiéndose que su acción (en el terreno de la Paz, de la igualdad, de los Derechos Humanos, la calidad de vida, el Medio Ambiente, la educación integral, etc.) tiene que ver tanto con su entorno cercano como con las realidades de los jóvenes del mundo en desarrollo. Sugerimos algunas tareas concretas, que se pueden asumir aquí y ahora:

- Incidir en la Solidaridad con organizaciones juveniles de América Latina, en el terreno de los Derechos Humanos. Un ejemplo concreto es la reciente misión de acompañamiento y apoyo que miembros del Consejo de la Juventud de España han realizado con dirigentes, exiliados de Costa Rica, de la Asociación de Estudiantes Universitarios (AEU) de Guatemala, a fin de pre-

JUVENTUD, DESARROLLO Y COOPERACION

Cruz Roja Española, Madrid, 1990
187 planes. J. A. Sanahuja,...

És un llibre molt interessant publicat aquest estiu. Té una part de descripció d'experiències de Cooperació amb el Tercer Món que poden il·lustrar la diversitat de formes pràctiques i la recerca constant de maneres noves d'intercanvi i relació de solidaritat internacional entre la joventut. Entre nosaltres encara és molt incipient aquesta cooperació, però actualment s'han intensificat molt els esforços de grups i associacions juvenils.

Com a mostres, el llibre presenta la cooperació de la Creu Roja de Joventut de Suècia, Filàndia i Islàndia amb la Creu Roja de Joventut d'Etiòpia i Nepal; l'intercanvi juvenil amb Nicaragua de l'associació Moninbó d'Alemanya juntament amb altres quatre associacions de països europeus. Es descriuen també,

de Catalunya, les activitats de la ONGD "Món 3" en l'òptica universitària i el projecte de Cooperació Internacional juvenil de la ciutat de Barcelona, en el qual participa CIDOB. Igualment s'expliquen les activitats d'educació per al Desenvolupament de la Creu Roja de Joventut d'Espanya, una campanya d'educació de la ONGD "Solidaridad Internacional", i finalment la cooperació del "Consejo de Juventud de España".

Un altre element pràctic del llibre és l'anex sobre els instruments financers per a la Cooperació al Desenvolupament en matèria de joventut i la selecció d'adreces referents a cooperació i joventut.

Amb el títol "Cooperación y juventud: un colectivo prioritario, unas pautas para la acción", J. A. Sanahuja analitza el fons de la qüestió i exposa un seguit de propostes per a les associacions i grups de joves en el terreny de la solidaritat i la

cooperació.

És molt remarcable sobre l'Educació per al Desenvolupament l'aportació de Rafel Grasa centrada en el que defineix com aprendre la interdependència, i també el treball de Manuela Mesa sobre la metodologia de l'educació per al Desenvolupament i recursos didàctics en l'àmbit formal i no formal de l'educació.

Com articles complementaris, Dina Krauskopf, de Costa Rica, tracta de manera especial la situació de la dona jove llatinoamericana, i Ernesto Ottone, de Xile, comenta la cooperació juvenil entre els mateixos països llatinoamericans. Miguel Angel Briones, del "Instituto de la Juventud", dependent del Ministeri de Asuntos Sociales, presenta el programa de Cooperació amb Amèrica Llatina en temes de joventut.

Jose, Hortet.

EXTRACTO DEL LIBRO:

Formular un proyecto de desarrollo futuro también atañe al Norte; y cooperar con organizaciones y estados del Sur es algo lo suficientemente importante como para no delegarlo, desde la sociedad civil, en organizaciones especializadas (las ONGD); nadie duda de su utilidad para realizar un trabajo técnicamente cualificado, pero lo deseable es que la cooperación no se circunscriba a éstas y sea patrimonio del conjunto de las organizaciones y asociaciones de nuestro país. Entre el futuro deseable para Europa, para el mundo industrializado, tal y como se visualiza desde buena parte del "tejido social" europeo, y el desarrollo deseable desde América Latina, hay un espacio de coincidencia, de intercambio de experiencias y de apoyo solidario. Muchos de los objetivos que se plantean las organizaciones de desarrollo, los grupos de mujeres, de campesinos, de jóvenes de América

Latina, tienen que ver y son convergentes con los nuestros. La lucha por la Paz, por ejemplo, que ha sido un notable factor de movilización juvenil en nuestro país, no sólo es un imperativo de la supervivencia, sino una condición para el desarrollo en el Sur.

Como señala Pierre Galand, ex presidente del comité de enlace CEE-ONG, la cooperación entre el movimiento asociativo del Norte y del Sur es un puente de ida y vuelta y "...las ONG, y en un sentido más amplio el mismo conjunto de redes de movimientos ciudadanos asociativos, tienen un importante papel que jugar. Las ONG del Tercer Mundo en colaboración estrecha con las redes de movimientos y asociaciones de carácter juvenil, de mujeres, trabajadores, consumidores, ecologistas y pacifistas, pueden, y es indispensable que lo hagan, generar iniciativas para la movilización a escala europea".

Muchas asociaciones juveniles de este país pueden asumir estos retos, demostrar una visión global, de corte "mundialista", solidaria, entendiéndose que su acción (en el terreno de la Paz, de la igualdad, de los Derechos Humanos, la calidad de vida, el Medio Ambiente, la educación integral, etc.) tiene que ver tanto con su entorno cercano como con las realidades de los jóvenes del mundo en desarrollo. Sugerimos algunas tareas concretas, que se pueden asumir aquí y ahora:

- Incidir en la Solidaridad con organizaciones juveniles de América Latina, en el terreno de los Derechos Humanos. Un ejemplo concreto es la reciente misión de acompañamiento y apoyo que miembros del Consejo de la Juventud de España han realizado con dirigentes, exiliados de Costa Rica, de la Asociación de Estudiantes Universitarios (AEU) de Guatemala, a fin de pre-

sionar ante el gobierno de este país por la grave situación en el terreno de los Derechos Humanos, y las agresiones sufridas por la AEU (en agosto de 1988 catorce de sus dirigentes fueron secuestrados por "escuadrones de la muerte". Sólo algunos cadáveres han aparecido, torturados, en el propio "campus", en un acto de abierta provocación). En el caso de Chile, ya ha existido un cierto nivel de implicación por parte de muchas asociaciones juveniles. Todo esto no es algo nuevo; existe una importante tradición de solidaridad desde los movimientos sociales, estudiantil y las juventudes de los partidos políticos.

- Establecer relaciones con organizaciones y grupos de jóvenes de América Latina cuya acción se desenvuelva en el terreno del desarrollo (empleo, desarrollo rural, "jóvenes de la calle", educación, medio ambiente...). Para ello las ONG de Desarrollo pueden actuar como mediadores, facilitando los contactos oportunos. Las ONG de Desarrollo de la región pueden ser un interlocutor novedoso, más allá del asociacionismo tradicional.

- Vincularse, como organizaciones juveniles, a proyectos concretos impulsados por ONGD. Por ejemplo, la dotación de libros de texto y material deportivo para los jóvenes estudiantes de los campos de refugiados saharauis de Tinduf (Argelia), un proyecto que en estos momentos inician algunas ONGD españolas.

- Realizar intercambios de jóvenes,

que permitan la comunicación, el intercambio de experiencias y la puesta en marcha de proyectos futuros. Los campos de trabajo, los jóvenes voluntarios en organizaciones del Sur y del Norte, vinculados o no a proyectos son una fórmula eficaz que hasta ahora no ha tenido, en nuestro país, más significación que las "brigadas" de solidaridad que se han realizado en Nicaragua.

- Difundir, educar, sensibilizar en torno a la realidad de los jóvenes y del conjunto de América Latina, a través de programas de "educación para el desarrollo", despertando así actitudes solidarias, notablemente distintas de la simple caridad. Algunas organizaciones juveniles ya han asumido este campo como propio: la UDE (Unión de Estudiantes), a través de la campaña "Muévete para que no haya terceros en el mundo" (experiencia que se recoge en esta publicación), Cruz Roja de la Juventud, con el programa de Educación para la Convivencia...

- Combatir, a través de campañas específicas, el racismo y la xenofobia que comienzan a ser visibles en los/as adolescentes españoles frente a los refugiados o la inmigración latinoamericana (rompiendo la actitud generalizada que Siniestro Total mostraba en la canción "El sudaca nos ataca"), argelina, marroquí, africana. Es decir, el Sur dentro del Norte.

- Vehicular acciones concretas a través de uno de los nuevos "agentes" de la cooperación y la solidaridad: los municipios hermanados. Es un marco

institucional idóneo para realizar intercambios, proyectos concretos, hermanamientos de centro a centro escolar, de asociación a asociación. Los Consejos de Juventud locales, las asociaciones juveniles tienen aquí un campo por explorar, donde innovar, y donde dotar de contenido a muchos hermanamientos que no han pasado de ser un acto protocolario e institucional.

Más de un lector dirá: "*Bien, pero hacen falta recursos y los que hoy tenemos ni siquiera bastan para sacar adelante la asociación*". A ello se puede responder con dos sugerencias: una, quizá tópica pero nunca suficientemente explorada, la imaginación; otra, la existencia de recursos financieros para la Cooperación a los que las organizaciones juveniles apenas han accedido, tanto en comunidades autónomas, como en la Secretaría de Estado para la Cooperación, como en la Dirección General de Cooperación de las Comunidades Europeas, donde existen líneas específicas para entidades juveniles, acciones de sensibilización, etc..

Son sólo algunas ideas. Lo importante es la voluntad de ir abriendo espacios para una relación solidaria con los jóvenes del Sur, jóvenes cuya realidad ni siquiera nos es conocida por el cerco de desinformación, por la cultura dominante del "yo", que hoy prima en este país. Pero ya lo pidió Cortázar: frente a esto, "*inventemos puentes, inventemos caminos*". Caminos y puentes, por supuesto, que podemos recorrer en ambos sentidos.

DCIDOB

Revista de Relacions i Cooperació Internacional

Subscripció anual (5 números):

1500 pts.

A partir del número

FORMA DE PAGAMENT:

- Xec nominal
 Domiciliació bancària

Nom i cognoms

Carrer N.º

Població D.P. Tel.

Data

Signatura:

SUBSCRIBCIÓ DCIDOB

Banc o Caixa

Adreça

Població D. P.

Nom del titular

Senyor Director:

Prego a vostè que prengui nota de carregar al meu compte/a la meua llibreta obert/a en aquesta entitat, els rebuts que presentarà CIDOB.

Atentament,
(Signatura)

Signat per

Adreça del titular

N.º compte/llibreta

UN APOCALIPSI EVITABLE

La premsa diària titulava el darrer 22 de setembre: "Si la guerra del Golf esclata, el petroli pujarà a 65\$, segons les previsions del Banc Mundial". En el moment d'escriure aquest article s'estava parlant d'un augment superior als 100\$. D'acord amb aquestes xifres, avui manquen 23 ó 58 dies, perdó, volem dir dòlars, per arribar a aquest preu. El que costava el barril semblava l'indicador de la proximitat de la guerra. El tractament que els governs occidentals, en general tot el sistema que funciona a petroli, i quasi tots els seus mitjans de comunicació estan donant als aconteixements del Golf sols té en compte els interessos dels països industrialitzats i oblida els dels demés. Una anàlisi parcial des del Nord aplicat al món àrab en la cojuntura de l'actual crisi pot provocar una catàstrofe. Paral·lelament, arrel d'això, Espanya s'ha embarcat, literalment, en un camí de retorn incert.

La sort d'un territori pocs centímetres més gran que Múrcia ha creat expectatives de guerra angoixants per a tots els habitants del món, mentre tots els que vivien allí s'en anaven tant ràpid com podien. Això va originar una de les crisis financeres més grans de la Història, i de fet encara està en les primeres fases. Va fer reviure els plantejaments massius ideològics més profunds. Va produir el desplegament de capitals i de material de guerra més gran que es coneix, provocant l'interès i la morbositat per conèixer qui farà les atrocitats més grans per aconseguir "el poder", com He Man.

A més, per si tot això no fos prou, va reunir els millors exemples de tots els tipus de colonialismes experimentats fins ara en la història de la humanitat: diferents formes de dominació territorial (la anglo-francesa, la iraquiana i la nord-americana), econòmica, cultural-ideològica, inclús religiosa, si analitzem el paper del fonamentalisme, vist des d'occident com una amenaça.

Kuwait és el sisè productor de petroli de la OPEP. Això és sabut, però no es recorda que aquest cru representava sols el 35% de la seva riquesa econòmica; l'altre 65% provenia dels negocis i inversions a l'estranger, sobretot als Estats Units i a Europa. Pràcticament res era destinat al desenvolupament dels pobles àrabs, inclòs el seu.

Integrava el Consell de Cooperació del Golf, dins de la OPEP, junt amb l'Àrabia Saudita, Emirats Àrabs Units, Bahrein, Oman i Qatar, representant

cada una de les delegacions a una monarquia. Aquests sis països, més Siria, Egipte, Liban, Marroc, Djibuti i Somàlia, havien aconseguit la majoria dels 21 membres de la Lliga Àrab, defenent la postura occidental. Van quedar enfrontats la OLP, Libia, Irak, Yemen, Jordània, Algèria, Mauritània, Sudan i Tunisia.

Per a un ciutadà pobre de Tunisia o de Jordania és difícil arribar a entendre perquè el deute dels membres de la Lliga arriba als 208.000 milions de dòlars mentre que el total d'havers àrabs a l'estranger supera els 670.000. Els propietaris del superhàbit són ben just deu milions d'àrabs, però els "propietaris" del deute són dos-cents milions de

persones.

Aquesta contradicció afecta cada cop més a règims com l'egipci. La seva població, bombardejada constantment per la ràdio iraquiana, sap que en Hussein acusa a Mubarak de traïdor al Món Àrab, mentre demana al poble germà que no deixi passar vaixells de guerra pel Canal de Suez. La crida a la Guerra Santa d'Irak ha trobat resó tant en els fonamentalistes com en els opositors polítics als reis i a la majoria de governs àrabs conservadors. Però Kuwait, o la seva família governant -un altre dels "invents britànics" de principis de segle per a controlar un petroli aleshores menys important per al món, i una zona, mitjançant l'alienament polític controlat garantit, després d'haver escollit ells mateixos als governants-, té d'altres aliats: les altres famílies governants de la zona, i una quantitat de rics capaços de mobilitzar als exèrcits més poderosos del món. Sofisticats mercenaris enviats per governs "amics"; a la cap i a la fi, Kuwait aportava capital i petroli, i els Estats Units i Europa la protecció i les instruccions per a conduir la OPEP.

Entre l'allau informatiu occidental, decantant clarament contra el dictador cruel, un altre polític àrab assenyalava que, curiosament, els dirigents saudites no tenien por d'una invasió, encara que

COMERÇ EUROPEU AMB IRAK Y KUWAIT

En milions de Dòlars

	IRAK		KUWAIT	
	Export.	Import	Export.	Import
Bèlgica	131,6	347,1	101,7	28,4
Dinamarca	37,4	1,1	136,8	511,5
França	646,7	992,2	246,2	349,1
RFA	1.352,5	178,0	530,0	183,5
Grècia*	56	51	13,5	66
Irlanda	78,7	9,5	18,6	0,02
Itàlia	660,	-	-	-
Luxemburgo	137,6	329,1	-	-
Holanda	162,3	756,4	144,3	1320
Portugal	12,6	162,1	6,8	24,5
Espanya**	70,6	359,6	35,0	42,8
Regne Unit	819,4	169,3	417,0	273,1

* Xifres de 1988

** Xifres de gener-juny de 1990

Font: The European

avui tinguin en el seu territori l'arsenal més mortífer del planeta per a defensar-se. Amb una monarquia feta prenent com a model la kuwaitiana, els seus amics els hi deuen haver recordat allò de "quan vegis les barbes del teu veí tallar...". Les seves forces militars estan dissenyades per a la repressió interna, tot i que sempre han comptat amb l'ajut britànic i l'assessorament nord-americà.

L'Aràbia Saudita té totes les seves bases navals i aèries "cedides" als Estats Units per a controlar la regió. No perden detall del que passa a la zona, però casualment estaven una mica distrets quan els avions jueus van bombardejar la central nuclear iraki d'Osirak.

Irak, des de feia anys, venia fent denúncies contra Kuwait per a "reventar" els preus del petroli augmentant la producció, per explotar la quantitat més gran possible de les bosses que estaven en el subsòl iraquí i, a més a més, per pretendre la sobirania sobre dos illots que controlen l'estuari de Chat el Arab, l'única sortida iraquiana al mar.

Actualment, els països àrabs han d'optar o bé per la seva unió i la dels seus interessos, o els del Nord. Jordània depèn del petroli, del comerç i del que els seus emigrants a l'Irak i Yemen porten, a més de la sortida sud de l'oleoducte iraquí.

La sortida nord de l'oleoducte és a Turquia, que tot just ara l'ha tancat. Integrar-se a la OTAN i aspirar a ser membre de la CEE va obligar a aquest país a assumir el delicat paper de sacrificar els seus interessos a canvi de possibles futurs favors.

Imperi del bé

Just al nord del que és avui el "teatre d'operacions", mentre l'Europa es congratulava i festejava els nous mercats oberts a l'Est, el primer aliat del Nord-est es desconcertava. La seva ascendència com a líder anti-comunista es diluïa, la seva flamant generació d'armes letals quedava de cop orfe de dianes i objectius, i sortien a la llum, amb més força que mai, els seus problemes interns: un poder financer sense bases estables en la riquesa, el seu dèficit fiscal, la recessió, la popularitat d'en Bush a les enquestes d'opinió, etc.

La vocació belicista de la primera potència, exercitada darrerament a

Granada, Panamà i Nicaragua, no és en quarantena, i menys quan estan amenaçats els seus interessos econòmics-financers pel petroli, i pels capitals kuwaitians i àrabs -que funcionen al sistema nord-americà-, i polític-estratègics -a Israel.

Els Estats Units havien reduït la seva producció de petroli, utilitzant les reserves dels altres països, i l'estat petroler de Texas va festejar el creixement dels preus provocat per la crisi. Val a dir que Texas té unes reserves constatades per a uns vuit anys amb l'actual producció de 3,5 milions diaris de barrils -tot el món en necessita 64 milions per dia-, i per aquesta raó no els vol gastar. Tot i això, tot just acaba d'augmentar altre cop la seva producció. I és que aquest negoci bé val una excepció.

Els seus proveïdors, fins que va començar el conflicte, eren l'Aràbia Saudita (15%), Veneçuela (12%), Nigèria (11,2%), Canadà (11%), Mèxic (8,5%), Irak (7,3%), i el 25% que resta procedeix d'altres països de la OPEP. El total de la importació equival al 50% del seu consum, de manera que no hi ha doncs cap perill aparent d'avituallament energètic, encara que va haver, com aquí, un augment del preu de la benzina, sense motius aparents, ja que se substitueix la producció del petroli avui embargat. Només el temor a la recessió provoca les especulacions.

L'Est se'n va al Sud

Els països de l'Europa de l'Est sí poden caure en una catàstrofe econòmica. La il·lusió d'integrar-se en una Europa de benestar poc a poc dona pas a la frustració davant les pròpies limitacions i la manca de recolçament de les opulentes democràcies occidentals.

Tots ells són extremadament dependents del petroli i del gas soviètics, que paguen a un preu cada cop més proper al del mercat lliure (i no als que es van establir pel Consell d'Ajuda Mutua Econòmica, com abans de l'esdeveniment de la perestroika).

Si haguessin de pagar tot el seu consum a preus occidentals, Txecoslovàquia i Bulgària haurien de gastar-se el total dels seus ingressos en divises convertibles. Hongria i Polònia tindrien que pagar -una quinta i una tercera part, respectivament- però retardant pel "judici final" les seves ja escasses possibilitats

de reconversió industrial.

En els darrers mesos el nivell de vida ha caigut vertiginosament. A Bulgària la situació és explosiva, ja que el país es troba a un pas de la bancarrota i de l'enfonsament total del subministrament d'aliments a la població. Justament quan comencen a viure el canvi de sistema econòmic, el capitalisme entra en crisi i no té temps per atendre ningú. La festa de benvinguda al mercat lliure comença amb les desigualtats i les conseqüències dolentes.

L'Europa de KIO

L'anàlisi es més fàcil per a Europa. No tant pel perill de no proveïment, ja que mentre no s'internacionalitzi el conflicte i afecti als demés països del Golf això no esdevindrà, sinó per l'entramat financer que interrelaciona l'economia dels principals països de la CEE amb l'economia àrab en general, i amb la kuwaitiana en particular.

El Regne Unit és el que més grans capitals va atraure. La Kuwait Investment Office té el 10,6% del Midland Bank i el 19,9% de la British Petroleum, amb la qual cosa quasi fins i tot el petroli britànic acaba sent iraquí (veure quadre).

França i Itàlia depenen totalment de les importacions per disposar de cru. Irak manté un deute de 3.750 milions de \$ amb França -un deute que ja havia donat lloc a la suspensió de la venda d'armes al règim de Bagdad. Al llarg dels darrers vint anys França ha mantingut una estreta relació amb l'Irak -principalment en matèria d'intercanvi militar. El mateix Jacques Chirac estava orgullós de ser amic personal d'en Saddam Hussein, i alabava la seva honestedat de pensament. Aquestes opinions eren compartides per en Raymond Barr i per l'actual ministre de Defensa francès.

KIO participa en el capital dels bancs Paribas i Suez, a les financeres Ceus i Perfiance, a més de tenir un important patrimoni immobiliari. Amb Itàlia la situació és similar. Com a mostra un botó. El 10% de la Fiat, actual accionista majoritari d'Enasa (Pegaso), cotxes, armes..., és kuwaitià.

El Japó, amb les esques cobertes

Al Japó els mercats van rebre el cop molt ràpidament, potser per preveure una retallada en l'oferta mundial de cru.

A la Bossa de Tokio tots els sectors, a excepció de les empreses petrolieres, van patir una forta caiguda. Aquesta reacció no era producte de la por a una manca immediata de cru, sinó més aviat a un probable augment de la inflació i al reforçament de la política monetària per la pujada dels tipus d'interès, si els preus del petroli seguissin augmentant.

Japó és el segon consumidor mundial de petroli. Es troba entre els cinc principals clients dels països ara en conflicte, i té una reserva amagatzemada per als propers 142 dies.

Els economistes japonesos no paren d'afirmar que es troben en millors condicions que en les altres dues anteriors crisis: els esforços estalviadors han mantingut les despeses, tot i haver doblat la producció. Al 1973, el petroli alimentava el 75% del consum energètic; ara abasteix sols el 58%. Avui l'energia nuclear soluciona el 23%, front a un pobre 2% al principi dels 70.

Situació explosiva

Ara, en termes operatius, es tracta de definir una estratègia, es a dir, decidir què es vol fer, determinar els objectius considerant la situació i els mitjans que es disposen.

Els Estats Units van donar a entendre des d'un principi que hi hauria una ràpida resolució del conflicte, possiblement bèlica. Avui això no és tan clar: si l'acció armada té lloc sols a Kuwait, la guerra amb l'Irak pot durar anys. Si parlem d'una guerra llarga, el temps jugaria a favor d'en Saddam Hussein, que veuria en els pobles àrabs possibles aliats. Per "esborrar del mapa" al dictador, s'hauria de bombardejar Bagdad i fins i tot utilitzar el poder nuclear. Probablement aquesta acció li faria perdre el recolzament dels governs de la zona i d'altres, i la imatge internacional quedaria irremissiblement resentida.

Si no declara la guerra però s'estaciona a la regió mai podrà arribar a establir la situació. Més aviat el contrari. Generaria conseqüències tan fortes que perjudicaria no tan sols als poderosos del petroli, i consecuentment la seva economia, sinó també la seva pròpia democràcia, embarcada en una nova ocupació tipus Vietnam que probablement desbordaria la seva capacitat.

Si els EEUU retiren simplement les tropes tan sols quedaria la derrota moral,

Companyia	%	Companyia	%
Exploration Co. of Louisiana	25,56	Scottish American Investment	11,08
NSM	22,10	Hogg Robinson	10,99
British Petroleum (BP)*	21,60	King & Shaxson Holdings	10,18
Denev Warren Holdings	21,45	Union Discount Co. of London	8,91
Tyzack	17,06	London & Manchester Group	7,29
Christy Hunt	16,92	Hillsdown Holdings	7,05
Arlington Securities	16,22	Royal Bank of Scotland Group**	6,58
Clydesdale Investment Trust	15,45	DRG	6,27
Bradstock Group	14,91	New London Oil	5,92
Barry Wettmiller International	14,58	Hogg Robinson & Gardner Mountain	5,80
Saltire Insurance Investment	14,33	American Bussiness Systems	5,30
Great Western Resources	13,62	Midland Bank	5,13
British Empire Sec. & Gen. Trust	12,45	Heywood Williams Group	5,12
Mount Charlotte Investment	11,96		

* Ha acordat la revenda a BP
 ** Se'n ha després de la major part

Font: Observer

econòmica i política. Tractar de convencer al món que el que compta és que la benzina no pujaria més, i perdre de la confiança dels aliats en el seu paper de policia.

L'única sortida sembla implicar a tots els països occidentals en una participació incondicional i concreta. Probablement s'arribaria a un enfrontament àrab-occidental, perillosament proper a un enfrontament Nord-Sud.

Clar que sempre podem esperar que els Estats Units es converteixi a l'islamisme, molt més probable que no pas l'Irak es fagi protestant.

Els observadors ens diuen que el preu del petroli podria superar els 100 dòlars el barril en cas de guerra. Quants governs ho podran suportar? D'altra banda, en els últims temps també es comenta la certesa d'una més que probable aliança total entre l'Irak i l'Iran en cas d'una agressió occidental. Per a un general soviètic, això implicaria la declaració d'una Tercera Guerra Mundial, amb conseqüències puntuals a tot el món.

El pitjor futur per Sadam

El món vist des de Bagdad tampoc deu ser molt esperançador. El futur és molt menys previsible per en Hussein. Més aviat o més tard haurà d'afrontar les conseqüències de la declaració de

guerra a l'Iran fa deu anys, o d'haver anihilat als kurds amb l'arsenal químic, o d'haver eliminat a la seva oposició per mitjà dels crims, les tortures i les persecucions, o d'haver alimentat al seu exèrcit i no al seu poble. Tots els musulmans ho saben.

És clar que una nova guerra no beneficiaria en res als iraquians, però segur que l'angoixa d'aquests moments tampoc serà gratuïta pel seu govern. Saddam Hussein crida a la unitat i la consciència del Món Àrab per iniciar una Guerra Santa contra l'invasor infidel (així qualifica als Estats Units, mentre aquest afegeix d'altres adjectius al "invasor", referint-se a Saddam). No és segur que aquesta unitat, cas d'aconseguir-se, segueixi endavant amb els governs familiars dels emirats, amb les dictadures ensangrentades i amb els "governos traïdors" com l'egipci.

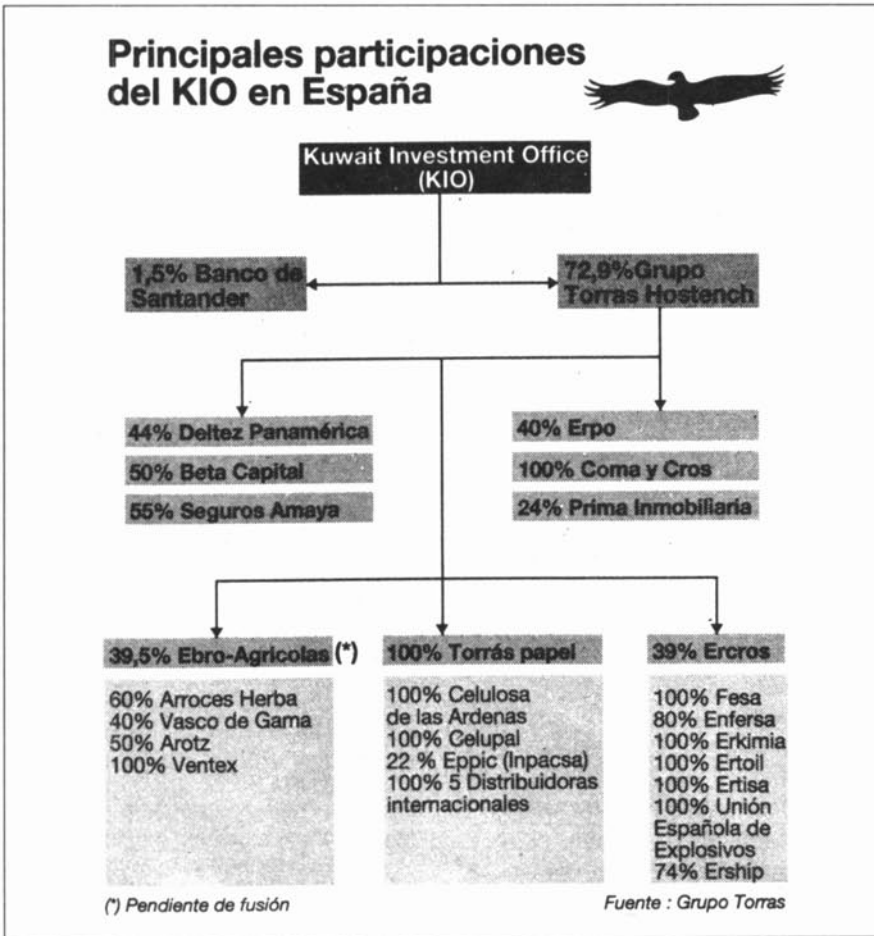
Per altra banda, potser l'Irak pugui tirar endavant tot i el bloqueig, però a un cost elevadíssim. És difícil també que pugui perpetuar l'estat de guerra indefinidament per a mantenir ocupat al seu exèrcit, més quan no hi ha cap potència que el recolzi.

Els veritables interessos d'Europa

A cap de les dues Europes tampoc els hi convé la guerra. Si tenim en compte

passa a la pàgina 22

RELACIONES INTERNACIONALS

ve de la página 11

que la pujada dels preus del petroli ha començat des d'una base molt baixa, i que avui el petroli és menys important energèticament que fa dues dècades, és preferible no agravar la crisi amb un estat bèlic, i solucionar-la o sofrir-la amb dignitat i civilització.

Menys Margaret Thatcher, pràcticament tots els governants europeus han realitzat propostes pacífiques pel conflicte que van des d'una Conferència Internacional per la Pau a la zona -proposada per Mitterrand, fins el compromís d'aconseguir la devolució de Gaza i Cisjordània als palestins, proposat per en Giulio Andreotti.

L'ocupació de Kuwait va sorprendre a una Europa amb els ulls als mercats de l'Est. Uns mercats als quals s'hauria d'absorbir, amb les seves virtuts i els seus defectes, ja que seria impossible aconseguir el seu consum sense compensar els seus dèficits, un dels quals, justament, és la dificultat per a pagar el petroli.

El futur a curt plaç d'Europa no contempla un enfrontament armat internacionalitzat. La única alternativa -disputar el lideratge mundial als Estats Units- així ho indica. A més, està clar que els complicats entramats financers que confien les seves directrius a les econo-

mies dels emirats serien més controlables des d'un angle pacífic. Una Europa desmarcada de la prepotència d'en Bush o de la soberbia del Wall Street Journal ("Després d'escombrar als generals del criminal i assassí Saddam i d'altres serps verinoses, Irak s'haurà de sotmetre a la sobirania d'un líder àrab en el que puguin confiar els occidentals i els mateixos iraquians"). Si la guerra finalment es porta a terme, Europa quedaria en una immillorable situació per a recollir les restes. Si no hi ha guerra, quedaria en una bona situació de cara a les negociacions posteriors amb els productors de petroli.

A més, es podria evitar la desfeta d'una guerra en la qual ni tan sols es pot confiar en certes tropes aliades, com les àrabs, en les que cada mort tindria conseqüències en l'opinió pública interna, situació en la qual és difícil controlar res.

Les conclusions de la reunió de l'Agència Internacional de l'Energia (IEA) a París confirmaven que si el conflicte militar s'aturés avui, els països del Nord pràcticament no es veurien afectats en el seu creixement. Les reserves dels països industrialitzats estaven en el seu nivell més alt dels darrers vuit anys al començar la crisi. Per això es va demanar a les empreses que no aprofitessin

la conjuntura per especular o pujar els preus. La situació només canviaria si la guerra afectés a d'altres països del Golf, com l'Àrabia Saudita i l'Iran.

Espanya, sense política exterior

Els raonaments desenvolupats pel que fa a Europa poden servir per analitzar la posició espanyola, tot i que per raons històric-culturals i per la proximitat amb el Món Àrab es podria dir que els interessos espanyols amb la regió del conflicte no coincideixen totalment amb els dels demés països de la CEE.

Si fem cas als resultats dels estudis d'opinió recents, la major part de la població espanyola està més sensibilitzada que el reste de la població europea i es mostra contrària a una intervenció militar al Golf. És curiós comprovar que en el debat que va portar amb retard aquesta qüestió a les Corts tan sols forces minoritàries -Izquierda Unida o Herri Batasuna- es van fer resó de l'opinió popular. Els partits majoritaris coincidien bàsicament en la necessitat d'enviar vaixells espanyols a la zona.

Als arxius del Parlament ja consten unes declaracions de Felipe González per les quals diu que els secrets estratègics justifiquen el dret a no informar al seu poble sobre la política a seguir. Potser seria interessant aixecar-se un dia sabent que ja hi ha una política a seguir, ONU apart. Això si les pressions del deutor més gran de les Nacions Unides, Estats Units, no porten a assumir postures inacceptables de recolçament bèlic.

L'actitud del govern espanyol és preocupant, en el sentit que les evidents contradiccions entre les seves declaracions i els seus actes fan dubtar de l'existència d'una política definida, o bé de la realitat d'una incapacitat per orientar la qüestió tenint en compte els veritables interessos espanyols.

Quan acabava de començar el conflicte, les declaracions del president del Govern donaven la confiança a una solució àrab del conflicte, però poc després s'enviava a la zona dues corbetes i una fragata modernament equipades.

L'aportació espanyola sembla simbòlica en quantitat, però no és comprensible qualsevol suport que pugui contribuir a un conflicte armat.

Ara, el ministre d'Assumptes Exteriors diu que cal evitar per tots els mitjans que la dinàmica evolucioni cap un enfrontament entre el Món Àrab i Occident. Hem d'esperar que demà s'envii a la zona a la Legió?

Edgardo Álvarez i Jorge Vernieri

L'OBLIT DE LA HISTÒRIA

La inestabilitat que es manté des de fa més de setanta anys en l'indret del món que denominem Orient Mitjà és patent, i fins i tot ens hi hem acostumat, però els fets actuals és evident que són conseqüència d'unes actuacions anteriors que sovint s'obliden i en la majoria dels casos són desconeguts pel gran públic; el tractament diferenciat dels successius aconteixements que es fa a través dels mitjans informatius i polítics aboquen a fer un recorregut a través de la història per a recobrar les veritables raons dels posteriors conflictes.

Es podria pensar que l'inici de tot el problema s'esdevé a conseqüència de la invasió de Kuwait per l'Irak; és una qüestió recent i en última instància podríem allunyar-nos fins a la disgregació de l'imperi otomà per a trobar les raons del que està passant; formalment seria així, però cal aprofundir més en la qüestió per retrobar els autèntics orígens.

Ja pels voltants del 1869 l'imperi otomà, a fi de refermar la seguretat del Golf Pèrsic, organitza la regió de Bagdad en Vilayet, sota l'autoritat de Midhat Pacha. La por a que el poder acumulat per aquest el faci perillós per "La Porta" fa que el Soldà decideixi separar la regió de Basora i crear un nou Vilayet, el de Basora. L'any 1891 es pren la determinació per part de "la Sublim Porta" de donar el títol de Kaimakam a l'emir de Kuwait, el qual equivalia al de prefecte sota l'autoritat del valí de Basora, i per tant manifestava així que considerava l'emirat com a part integrant de l'imperi otomà. Tot i això s'inicia una etapa a partir d'aquests darrers anys del segle XIX d'influència política del Regne Unit, el qual desitja crear les condicions favorables per protegir la ruta de les Índies. El 1899, malgrat les protestes de "la Porta", Londres es fa donar la representació diplomàtica per l'emir de Kuwait i li fa prometre que no comprometrà el seu territori sense el consentiment del Regne Unit; tant és així que en funció d'aquest tracte l'emir va negar al govern alemany la continuació del ferrocarril d'Idn Saoud que havia d'arribar a Kuwait, i a Rússia la construcció d'un dipòsit de carbó pels seus vaixells el 1909. La creació de la companyia petrolera Anglo-Persian Oil va lligar encara més tot aquest sector al Regne Unit.

Posteriorment van existir intents dins del mateix Kuwait per atansar-se a Turquia, causa que fou ofegada amb l'assassinat de l'emir; el seu successor, membre de la mateixa família, afavoria el que el Regne Unit obtingués de Turquia, al 1913, el reconeixement del

protectorat exercit sobre Kuwait, i no tan sols d'aquest sinó també el que exercia sobre Bahreim, Qatar i Oman; a canvi, Turquia mantenia la sobirania sobre Chat el Arab. Que esclatés la Primera Guerra Mundial poc temps després va impedir la ratificació d'aquest tractat, però les potències estrangeres varen considerar l'emirat com un estat independent sota la protecció del Regne Unit. Cal afegir que per tal d'assegurar la inviolabilitat dels protectorats esmentats, el Regne Unit reconeixia la sobirania de Idn Saoud sobre el Nejd i el Hassa, en un acta del 26 de desembre de 1915. Set anys més tard, amb motiu de la convenció de Oukair, es definia la frontera entre Kuwait i l'Aràbia Saudita, determinant també que les zones de Mountefik, Zafir i Amarat pertanyien a l'Irak. Així mateix s'establí una zona on tant el Nejd com Kuwait deurién tenir els mateixos drets que en un futur proper es delimitarien.

La formació de l'Irak en els territoris de l'antic imperi otomà va ser un fet, però també la reivindicació des del seu origen de la seva sobirania sobre Kuwait, i una de les raons que s'oferien era la de que Turquia havia separat Kuwait del Vilayet de Basora i que el consell legislatiu de l'emirat havia admès que no havia deixat de formar part d'aquest Vilayet.

El fill de Faisal, el primer rei de l'Irak, Ghazi, l'any 1939 va donar les ordres per incorporar Kuwait a l'Irak; ordres que varen ser retirades per consell del primer ministre Nuri-es Said a fi i efecte d'accedir al desig d'una forma més pacífica. L'any 1958 és un any molt important en aquest indret; la creació de la unió de l'Irak i Jordània és el punt màxim d'enteniment entre les dues monarquies; els seus sobirans, Hussein i Faisal, de la família Haiximita, són cosins. Aquesta unió no durà gens a conseqüència del cop d'estat que convertí a l'Irak en república; aquest fet va tirar per terra la possible integració de Kuwait a l'Irak, idea que s'havia plante-

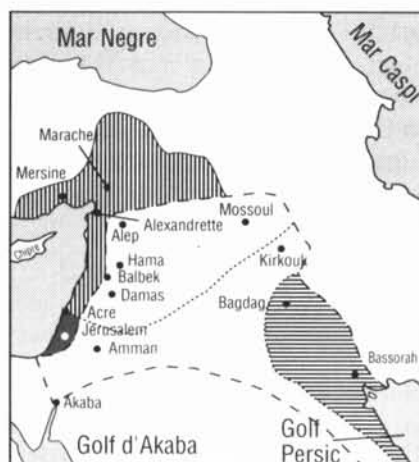
jat a través d'un tractat secret en el que el Regne Unit hi jugava un paper. La nova posició política i el nou règim establert a Damasc trencaven la línia d'influència que per al Regne Unit era del tot imprescindible pel domini neocolonialista del que era part interessada. La línia Palestina, Transjordània, Irak, Kuwait, Golf Pèrsic, es trencava, i per tant es feia necessari pel Regne Unit la persistència d'un Kuwait independent lligat a la potència protectora. Des de l'any 1938, en el que es descobrién jaciments de gran riquesa en l'emirat, la importància econòmica del territori s'ha transformat; cal dir que en el seu temps l'emir va concedir l'explotació dels jaciments de petroli a la Koweit Oil Cia fins l'any 2026. Les relacions de Kuwait amb la monarquia de l'Irak varen ésser bones mentre aquesta última va existir, sobre tot pel que fa als lligams de tipus econòmic; és amb la implantació de la república que comencen a debilitar-se, encara que les importacions de l'emirat a l'Irak augmenten i també les concessions de bosses d'estudis als estudiants de Kuwait. Seria el 19 de juny de 1961 quan el Regne Unit va renunciar al protectorat que exercia des de l'any 1899 sobre l'emirat, i d'aquesta forma Kuwait accedia a la independència; cal fer esment de la política que portà el nou règim envers el petroli, que va almar al Regne Unit, qui va voler assegurar amb la independència d'aquest emirat el control de la producció de petroli i dificultar d'aquesta manera una futura possible anexió; no es pot oblidar que a l'any 1939 el consell legislatiu de l'emirat es va declarar a favor de la unió amb l'Irak. Cinc dies després de l'accés a la independència, Kassem reivindica el territori de Kuwait i diu que "Kuwait formarà part eternament del territori de l'Irak". Ademés proposa a l'emir concedir-li el títol de "Kaimakam" i l'amenaça amb el delictes de rebel·lió si es nega. També declara nul l'acord de 1899 signat per Cheik -Mubarak, governador del territori que depenia del Vilayet de Basora.

Les amenaces d'utilització de la força per portar a terme aquests desigs fan que el Regne Unit enviï un exèrcit per tal d'evitar la invasió i finalment aquesta no es dugui a terme. Cal afegir que també l'Àrab Saudita va enviar un contingent armat en ajuda de l'emir. Finalment la Lliga Àrab admetia a Kuwait en la seva organització amb dos vots en contra: els d'Irak i Yemen. Vint-i-nou anys després el conflicte torna a ésser actualitat.

La fi de l'imperi i els mandats

El 10 d'agost de 1920, fent cas de les exigències de les potències guanyadores de la primera guerra mundial, Turquia firmava el tractat de pau a la ciutat de Sevres, molt a prop de París; entre altres clàusules, Àrabia, Mesopotàmia i Palestina quedaven en mans dels anglesos i en les dels seus vasalls locals. El Regne Unit també ocupava Mossul, un territori molt ric en jaciments petrolers, l'actual nord-est de l'Irak, aleshores Mesopotàmia. Síria fou assignada a França. Pel que fa a l'Orient Mitjà aquestes són les principals clàusules del tractat; aquest patia d'un defecte molt important, i és que es caracteritzava per una prevista intenció en la que la nula claredat i omissió en els punts més essencials -les fronteres- no es varen delimitar amb l'exactitud que s'hauria d'haver fet; tampoc va quedar clara la qüestió de la protecció de les minories nacionals que encara quedaven en mans dels turcs, i en les d'aquells que hi podia haver en els possibles nous estats. És evident que es creaven les condicions necessàries per a una futura intervenció i per a un nou ordenament si calia per part de les potències colonials; la lluita entre el Regne Unit i França en aquesta regió va ésser enorme i obstinada durant els tres anys que segueixen al tractat de Versalles; no es pot dir que es reduís a un desacord diplomàtic entre potències amigues: el resultat va ésser evident amb la preponderància del poder britànic en el sector.

La Gran Guerra dona lloc a l'emancipació dels territoris que hom denominava com l'Àrabia turca, o la Turquia d'Àsia; les potències aliades i totes les societats secretes que cooperaven amb elles havien entrat en guerra sense

haver-se posat d'acord en l'estructura política que s'havia de donar a tots els territoris que serien arrencats a l'imperi turc otomà. De fet es donava d'aquesta manera la possibilitat a les grans potències d'actuar de la manera més adient als seus interessos una vegada es signés la pau. Els serveis secrets Britànics d'Egipte tenien confiança amb el Xerif de les dues ciutats santes -La Meca i Medina-, Hussein, el qual en el seu moment, i a través d'unes consultes amb els dirigents de Damasc, va proposar a Henry Mac Mahon, alt comisari anglès a el Caire, substituir amb l'ajuda britànica el Califat Otomà pel Califat Àrab en profit de la seva casa, la Haiximita. Cal dir que hi havia un desig comú d'alliberar-se del poder turc i que aquest era l'únic lligam d'unió dels nacionalistes dins el mateix si de les seves organitzacions. Fou l'1 de gener de 1916 quan s'arribà a l'acord de què el Regne Unit ajudaria als Àrabs a establir les diferents formes de govern que es considerarien adequades i ajudaria tan sols ell, el Regne Unit, a "Proveir els funcionaris necessaris per la constitució d'una forma administrativa sòlida", i ademés hi afegia. La situació i els interessos adquirits per ella en els vilayets de Basora i de Bagdad necessitaven mesures especials de control administratiu". En funció d'aquest acord Hussein es llança a la lluita en el desert al costat dels aliats contra les potències centrals el 27 de juny, i el 6 de novembre es proclamava rei dels Àrabs. Mentres França i el Regne Unit havien començat a negociar per arribar a uns acords sobre la regió. El resultat va ser l'acord

secret Sykes-Picot de 16 de maig de 1916. Aquest document no coincidia en gran part amb les promeses que havia fet Mac-Mahon a Hussein. En l'acord s'establien diverses zones: els vilayets de Bagdad i de Basora formaven una Zona Vermella, Palestina una Zona "B" de l'istme d'Akabba a Kirkuk. En aquestes condicions, França i el Regne Unit es declaraven disposats a reconèixer un estat àrab o bé una confederació d'estats independents sota la sobirania d'un cabdill àrab en les zones "A" i "B", així sí, tenint un dret de prioritat sobre les empreses i els préstecs locals i el dret exclusiu de proveir de funcionaris i consellers les dues zones: França es quedava la Zona "A" (línia verticals) i el Regne Unit la Zona "B" (línia horitzontals). Acabada la Gran Guerra, i després d'haver dubtat entre anexionar la zona Vermella a l'imperi o l'establiment d'un control indirecte sobre la Mesopotàmia, Londres es decantà per la segona solució i va demanar als iraquians mitjançant un referèndum, si estaven d'acord en la constitució d'un estat Àrab sota el control britànic que compregués els tres vilayets Mesopotàmics. Aquest referèndum, com es veu, donava per descomptat que el Vilayet de Mossul quedava integrat a l'Irak; per tant no es complia el que formés part de la zona "A", com s'havia establert. Finalment, dins d'aquesta lluita que ja hem esmentat diplomàtica entre França i el Regne Unit, les dificultats es resolgueren el 15 de setembre de 1919 per un acord entre les dues potències que atorgava el Vilayet al Regne Unit.

La Societat de Nacions institucionalitzà el règim de mandats: el 25 d'abril de 1920 el seu consell suprem va designar França com potència mandatària per a Líban i Síria, i al Regne Unit per a Mesopotàmia i la zonafosca. D'aquesta manera finalitzava una etapa de domini otomà, per iniciar-se una altra de domini colonialista i neocolonialista. Finalment la línia Haifa, Amman, Bagdad, Kuwait, quedava controlada pel Regne Unit com a pas d'unió amb l'Índia, amb el port estratègic de Kuwait, i ademés amb l'anexió del Vilayet de Mossul, ric en jaciments petrolers.

Enric Crusat de Abaria

VENTS DE GUERRA

Després de la invasió de Kuwait per part de l'Irak d'en Saddam Hussein les forces occidentals han acumulat efectius a la zona al mateix temps que es desenvolupen tasques diplomàtiques sense precedents. El contingent actual al desert de l'Àrabia Saudita i a les aigües del Golf, tan sols per part nord-americana, és superior als dos-cents mil homes, en la que s'ha qualificat com la concentració més gran de material militar des de la Segona Guerra Mundial.

Els Estats Units afirmen que en el dia d'avui encara no disposa de tota la infraestructura necessària per enfrontar-se amb garanties a l'Irak. Actualment s'està procedint a reforçar les tropes lleugeres ja estacionades amb material de guerra pesant. Aquesta segona fase és molt més complexa que la primera, molt més abocada a un desplegament ràpid d'efectius.

El principal dubte és saber si finalment esclatarà la guerra oberta a la zona. El temps d'espera no es pot eternitzar. Es comenta que el president Bush podria prendre la decisió final abans d'acabar l'any.

Amb les precaucions lògiques del cas, sembla ser que els experts nord-americans juguen amb tres possibilitats en el terreny militar. La primera seria un atac iraquí en territori d'Àrabia Saudita. És més que improbable. La segona seria un atac per part de les forces nord-americanes si finalment l'embargament econòmic no dóna el resultat que d'ell s'espera. I finalment, el conflicte podria començar per qualsevol incident provocat per alguna de les dues parts.

Una de les coses que sembla es tenen clares per part occidental és que l'atac, de produir-se, ha de ser fulminant i massiu, per reduir el risc de pèrdua de vides humanes i combats més llargs en el temps. Els Estats Units fugen de la idea d'un atac esglaonat l'anomenat síndrome Vietnam.

Però front aquests plantejaments absolutament militars s'aixequen veus polítiques que adverteixen de la possibilitat de fer esclatar el complicat entramat d'aliances amb el Món Àrab si es porten a terme accions d'aquesta mena. Hi ha el perill que les pressumibles víctimes civils iraquianes puguin acabar convertint-se en màrtirs de la causa àrab front els poderosos occidentals cristians.

La força del gegant

La fermesa de l'Administració Bush ha estat potser l'aglutinant de l'actitud mundial contra el líder iraquí. Darrera aquest lideratge hi han les resolucions de les Nacions Unides, fins arribà a una cinquena que finalment possibilitava fer servir la força si ho exigia la seguretat de l'embargament.

Queden ja enrera els dies en els que l'enviat nord-americà intentava aconseguir finançament pel desplegament militar a la zona -es parlava d'uns 4.600 milions de pessetes diaris. Japó va ser el primer a contribuir amb 100.000 milions de pessetes; després la nova Alemanya, entre d'altres, fins arribar al moment en el que l'Àrabia Saudita es va comprometre a finançar gran part de les despeses de l'exèrcit nord-americà.

No podem oblidar el factor eleccions nord-americanes. Solucionat el problema del finançament del moviment militar a la zona, entren en joc els factors de política interior. Tant si es perd com si es guanya el previsible enfrontament bèlic, la opinió pública i els mitjans de comunicació nord-americans estan pendents del desplegament de les seves forces. Per al president Bush la qüestió és arribar a les legislatives de novembre amb la màxima quota de popularitat. Les campanyes legislatives nord-americanes estaven dissenyades per discutir termes econòmics. No comptaven amb un imprevist anomenat Saddam Hussein.

La nova política dels Estats Units a la zona passa per crear una aliança militar amb els països àrabs moderats. Per això es va aprovar la venda d'un arsenal a l'Àrabia Saudita -avions, tancs, míssils, etc, per un valor d'uns 20.000 milions de dòlars, probablement abonats en efectiu-, enfocat a crear un nou ordre regional de seguretat a la zona del conflicte. A canvi, els Estats Units construirien pistes d'atterratge i d'altres in-

fraestructures militars. Israel va mostrar la seva disconformitat amb la decisió nord-americana de proporcionar armes als poc estables governs de la zona. L'exèrcit jueu, que està preparat en qualsevol moment per atacar l'arsenal químic militar a l'Irak, va rebre el compromís de Washington de mantenir el seu "status" de supremacia militar a la zona.

L'opinió dels membres del comitè militar de la OTAN és que la solució política del Golf passa per un desplegament militar a la zona el temps que calgui; sempre reconeixent que l'Aliança Atlàntica no té atribucions per intervenir a la zona i que s'han de respectar les resolucions de Nacions Unides. Una opinió que, junt amb les manifestades oficialment per la CEE i la UEO, ens facilita les intencions consensuades dels aliats occidentals. No hi ha dubte que el funcionament de la OTAN i l'adhesió de nous membres -cas d'Espanya- han creat una mentalitat de cooperació entre els Estats Units i Canadà i els aliats europeus.

És significatiu el paper de Turquia a la crisi, cedint les bases aèries a les forces nord-americanes i arrencant el seu exèrcit al llarg de la frontera amb l'Irak.

Els germans àrabs

Irak és el país àrab amb més ambicions per aconseguir armament estratègic. Els míssils balístics i de llarg trajecte, que fins fa pocs anys estaven en molt poques mans, s'estan convertint en factors permanents de conflictes regionals. Al llarg dels trenta darrers anys, factors polítics, econòmics i tecnològics han donat lloc a una sèrie de nacions armades amb míssils, capaços de portar ogives convencionals, nuclears o químiques -l'anomenada bomba nuclear dels pobres.

En Saddam Hussein ha mogut les seves peces amb habilitat, però poc a

poc el trencaclosques és més difícil de resoldre. El més fàcil és trenca'l. El Món Àrab no és capaç, un cop més, d'arbitrar remeis col·lectius propis. El paper desenvolupat per l'Egipte de Mubarak és significatiu, així com que Síria s'hagi adherit a les mesures d'embargament. Aquest i d'altresposicionaments alteren constantment les alineacions polítiques de la zona. La crida a la Guerra Santa d'en Saddam Hussein, la incitació a l'assassinat del president egipci o del rei Fahd d'Aràbia Saudita, la desestabilització de la Jordània d'en Hussein, la creació d'un clima revolucionari a les classes populars de països com l'Egipte, la crisi dels ostatsges occidentals, el dramatisme dels refugiats al sol del desert, la crisi de les ambaixades, els comunicats de la Lliga Àrab. Tots ells episodis cronològics que han portat a pensar, sembla ser, que el pitjor de la crisi del Golf encara està per vindre.

Hi han com a mínim tres o quatre plans de pau -de la Lliga Àrab, del rei Hussein, de Nations Unides, de la OLP-, i tots ells contempen d'una manera o altra la retirada de les tropes iraquianes de Kuwait i el respecte a les resolucions de les Nations Unides. Al mateix temps, el desplegament està adquirint unes proporcions que ja no poden fer pensar sols en intencions intimidatòries o de compliment de l'embargament.

El gran inconvenient d'en Saddam Hussein no tan sols ha estat el fet que l'anomenat bloc de l'est estigui desfet i que la Unió Soviètica no estigui en condicions ni li interessi prendre posicions en l'assumpte, sinó que s'ha trobat amb un bloc de l'oest fort, cohesionat, capacitat per emprendre accions conjuntes i disposat a arribar al final si cal. Les portes a una solució pacífica del conflicte són quasi bé totes tancades.

Jaume Sardà

FORCES INTERNACIONALS A LA ZONA. Visió de conjunt.
Principis setembre 90.

Estats Units: 100.000 soldats desplaçats a la zona del conflicte, dels 250.000 que es preveuen. Cinc grups aeronaus de combat, amb portavions i vaixells de recolçament. Bases aèries a la zona: Turquia, Aràbia Saudita, Emirats Àrabs, Qatar, Bahrein, Oman, etc. Desplegament al desert saudita.

Irak: Un milió de soldats, 160.000 dels quals estacionats a Kuwait. Arsenal químic.

Regne Unit: Forces aèries a l'Aràbia Saudita i Oman. Quatre vaixells de guerra, tres dragamines i tres de recolçament.

Aràbia Saudita: 65.000 soldats. 550 tancs de combat. 179 avions de combat. AWACS

França: Un Portavions a Oman i 13 vaixells de guerra. Augment del desplegament militar després de l'assalt a l'embaixada.

Turquia: 80.000 soldats, 10.000 a la frontera amb l'Iraq.

Unió Soviètica: 2 vaixells de guerra i 1 de recolçament

Alemanya: 5 dragamines

Holanda: 2 fragates

Bèlgica: 2 dragamines i 1 vaixell auxiliar

Itàlia: 2 fragates. 1 vaixell recolçament

Canadà: 2 destructors. 1 vaixell avituallament

Austràlia: 2 fragates. 1 vaixell auxiliar

Espanya: 2 corbetes. 1 fragata

Síria: 334.000 soldats

Egipte: 5000 soldats

Marroc: 1000 soldats

Paquistà: 5000 soldats

Bangladesh: 5000 soldats

Altres: Senegal, Níger, etc.

EL PAÍS DE L'OR NEGRE

Després de les dues crisis petroleres de 1973 i 1979 semblava que el món industrialitzat havia après la lliçó i ja no depenia tant directament de l'Orient Mitjà. La invasió de Kuwait va suposar el començament de noves tensions internacionals. El fet bèlic és el pretexte darrera el qual s'amaguen les enormes reserves del petit emirat àrab. El món necessita cada dia seixanta-quatre milions de barrils de petroli. Sota la terra i el mar del Golf Pèrsic hi han prop de 100.000 milions de tones de cru, que representen dos terços de les reserves mundials.

El sector energètic és un valor fonamental en qualsevol economia. Les empreses més grans del país es troben en aquest ram. A nivell mundial, cinc de les deu empreses més grans són energètiques (petroleres, en concret), i el mateix passa a la majoria dels països. La seva importància radica no tant en les xifres dels seus negocis com en el seu caràcter essencial per al funcionament de l'economia, i en les oscil·lacions que en els mercats macroeconòmics poden produir els preus exteriors.

El primer factor a tenir en compte per a valorar la importància de l'energia en una economia és el seu grau de depen-

dència exterior. Dins aquest marc, la part corresponent al petroli ha demostrat ser la font d'energia amb un paràmetre més variable. La inestabilitat dels preus és la tònica d'aquesta matèria energètica. Les economies del món industrialitzat estan basades en els baixos preus de les matèries primeres que produeix el Tercer Món (aquí en podem incloure d'altres: coure, estany, etc). Els països desenvolupats segueixen controlant el mercat a costa dels països en vies de desenvolupament. Hi ha un cert paral·lelisme entre els preus del petroli i el desenvolupament econòmic dels països més adelantats. De la

mateixa forma, els preus baixos del petroli afecten directament a les economies en desenvolupament dels països exportadors.

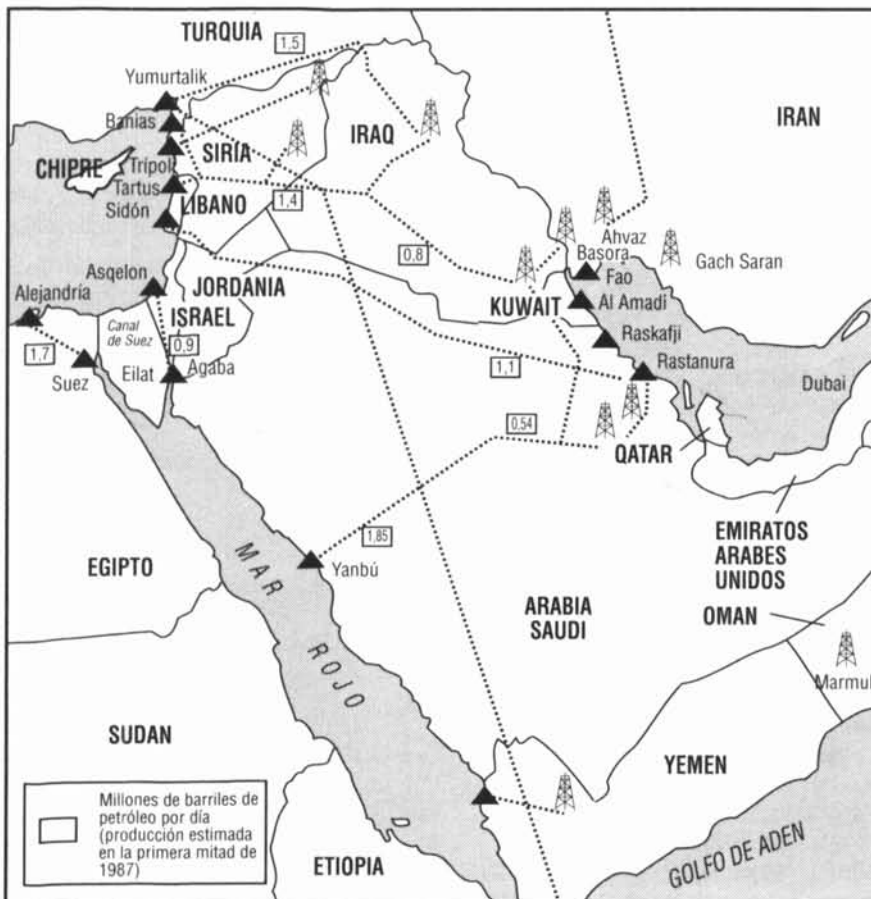
L'anàlisi dels experts del Banc Mundial ha estudiat les situacions que poden devenir arran de la crisi del Golf. La perspectiva més optimista situa el preu del barril de cru al 1991 en 20,5 US\$. En cas de guerra -la possibilitat més pessimista-, el preu del barril aniria als 65 US\$. Si la solució del conflicte del Golf s'estanqués, els mercats estarien dominats per la incertesa, i els preus del cru seguirien alts.

La cursa del Golf

A ningú se li escapa que són els condicionants econòmics els que han provocat la reacció unànim de l'Occident i de part del Món Àrab, encara que més d'un s'esforça en fer veure al món que la reacció militar es fa en nom del dret internacional. El mapa dels estats del Golf no va tenir en compte les bosses de petroli que existien a la zona, ni la importància estratègica de les sortides al mar d'alguns països. Aquests van descobrir que el petroli era un arma que podia paraitzar les economies occidentals, disparar els preus i revolucionar l'ordre internacional.

Sols l'Orient Mitjà està en condicions de donar aquest petroli al món industrial. Mentre els països de l'Organització de Països Exportadors de Petroli (OPEP) segueixen tenint reserves per alimentar al món al llarg d'un segle, el reste del món té benzina per sols quinze anys. Irak i Kuwait concentren la quarta part del cru total del Golf Pèrsic. Irak, si Occident ho permetés, seria l'àrbitre mundial dels preus del cru, amb el perill que comporta això per les economies industrialitzades. Això explica la resposta contundent donada pels Estats Units i els països de la Comunitat Econòmica Europea (CEE) a la invasió de Kuwait per part de l'Irak el passat 2 d'agost. Aquest nou Irak, solucionats en bona part els seus problemes econòmics interns, esdevindria una potència clau a l'Orient Mitjà. No cal dir que Israel veuria com una greu amenaça aquest nou poder regional, i els països àrabs moderats haurien d'acceptar moltes imposicions, començant pel nivell de preus i el control de la producció de cru.

La crisi del Golf Pèrsic és la prova per

a valorar els canvis que s'han donat en l'ordre internacional d'un any ençà. Aquesta situació afecta molt directament als mercats financers i a les seves tendències. Abans de l'inici de la crisi els ritmes de creixement dels països industrialitzats eren alts. Per això en un primer moment l'impacte del cop va ser més greu.

El Grup dels Set ja deia al començament de la crisi que els països industrials podrien superar el problema sense greus entrebancs, al temps que demanaven moderació als mercats financers. La clau, diuen, és no fer els mateixos errors que a la dècada dels setanta.

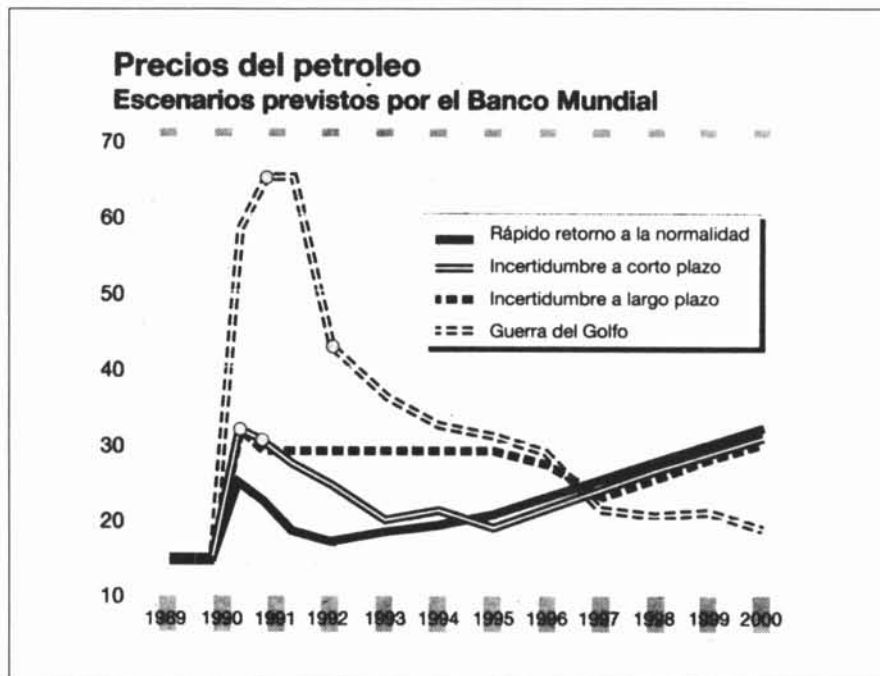
Tot i que l'Europa i el Japó semblen mostrar certa fortalesa, d'aquí a poc temps hauran de mostrar sens dubte signes de debilitat. Japó comprava el 16,5% de les exportacions de Kuwait (1,5 milions de barrils diaris) i el 8% de les iraquianes (3,1 milions de barrils diaris). La Comunitat Econòmica Europea depenia en un 10,9% dels dos països, que sumen en total el 19,6% de les reserves mundials de cru. Un percentatge més que respectable que comporta inevitablement una pujada dels preus del petroli internacional.

La situació als Estats Units és també complicada. La bossa es troba a la baixa, situació que podria durar fins a mitjans de 1991, a causa del deteriorament econòmic i de les rivalitats entre l'Administració Bush i el Congrés per a reduir el dèficit pressupostari. Si la guerra finalment es porta a terme, els problemes no s'acabarien, però al menys s'eliminarà l'interrogant sobre els preus del cru.

Europa i Espanya

Es pot dir que, de la mateixa manera que als seixanta i setanta el creixement econòmic es basava en disposar d'energia a baix preu, l'actual té les mateixes bases de suport. Però, en el cas d'Espanya, per exemple, la nostra economia és més forta que en les dues anteriors crisis energètiques, però tot i així la situació pot arribar a ser més delicada. Tot i l'existència d'un nivell de creixement significatiu, l'atur és molt elevat i existeix un desequilibri en la balança corrent que hipoteca aquest creixement.

Les economies industrialitzades són

avui més pròsperes que als setanta, però moltes d'elles són també més fràgils i un nou ajust comportaria serioses dificultats.

Tot i el Mercat Únic, cada país europeu ha de sufragar el cost de garantir els subministraments. No cal dir que aquí hi tenen molt a dir el grau de dependència d'un país, l'estructura del seu comerç exterior i l'eficiència energètica del seu sistema productiu. Espanya és un dels països industrialitzats més dependents de l'exterior. Depenem quasi en un 55% del petroli, i en un alt grau, d'energia importada. El conjunt de la Comunitat Econòmica Europea és molt més autosuficient que Espanya, i la capacitat de negociació amb els subministradors en cas de crisi també és molt superior. El futur mercat energètic europeu estarà més o menys sotmés a nacionalismes, ja que els grans subministradors estan realitzant estructures que tendeixen a la internacionalització.

La integració d'Espanya en una àrea supranacional com la CEE té avantatges, però també inconvenients. La liberalització redueix les possibilitats de crear estructures d'amagatzamament i la crisi originaria més costos, que es traduirien immediatament a nivell interior.

A la CEE la crisi divideix a dos grans grups de països, segons els afecti l'increment de preus de petroli. El Regne

Unit, Alemanya i França es troben en millor perspectiva que, per exemple, Itàlia o Espanya, amb una forta dependència energètica.

En el terreny del petroli Europa té mancances grans. Les fragilitats militar i energètica obliguen a aquesta Europa eufòrica a posar-se en mans dels Estats Units i no pas de les resolucions de les Nacions Unides, que és la institució que teòricament presideix el bloqueig i l'embargament a l'Irak d'en Saddam Hussein.

El bloqueig a l'Irak que fan els països occidentals s'explica per les provisions de petroli. No oblidem que els preus del cru són alts majoritàriament pels impostos que apliquen els diferents països i que crean una dinàmica als mercats internacionals. Són molts els que pensen que és necessari un pacte real entre els pocs productors i els molts consumidors. Un acord sobre les matèries primeres donaria estabilitat al mercat mundial. És el temor a la recessió el que provoca les especulacions. Potser caldria buscar una solució al conflicte del Golf no tant amb la força de les armes, sinó en un intent seriós de trobar una fixació de preus justa, que proporcionaria estabilitat al mercat i facilitaria vies de diàleg fermes en un futur.

Jaume Sardà

ARÀBIA SAUDITA:

EL CONVIDAT NO PAGA

La història d'Aràbia Saudita està vinculada a l'evolució del Wahhabisme, moviment religiós predicat per Muhammed ibn Abd al-Wahhab. A principis del segle XX es produeixen una sèrie de revoltes que condueixen a la dinastia dels Ibn Sa'ud a tenir el control de l'Aràbia Central, al alliberar aquest territori de l'imperi otomà. El nou estat va rebre el nom de Al-Higaz i Nagd. No va ser fins el 1932 que va canviar el nom pel d'Aràbia Saudita.

La vida política saudita ha conegut períodes de tranquil·litat i inestabilitat. En un primer moment la construcció de la nació es caracteritza per les reivindicacions territorials i el descobriment del petroli. Aquest període dura fins a la mort de Abd Al-Aziz III, al 1953. El successor serà el seu fill Sa'ud ibn Abd Al-Aziz, el qual va ser obligat a abdicar en Faysal al 1964. Es succeeixen uns quants cops d'estat fins el 1975, any en el qual és assassinat Faysal per un membre de la família reial. El nou dirigent serà Haled, germà de l'anterior rei. A la mort d'aquest, al 1982, ocupa el tron saudita el seu germà Fahd ibn Abd al-Aziz.

Arrel del descobriment de petroli als anys trenta, i de la ubicació de l'empresa petrolera nord-americana ARAMCO, l'Aràbia Saudita s'ha arrangerat amb Occident, molt especialment amb els Estats Units. L'actual crisi provocada per la invasió iraquiana de Kuwait ha demostrat fins quin punt l'aliança entre aquestes dues nacions funciona. I ha demostrat també que una aliança per motius econòmics molts cops és molt més forta que d'altres, basades en projectes d'integració política o afinitat cultural.

Però la rapidesa i la determinació amb que els Estats Units han enviat forces militars pot tenir a mig plaç unes conseqüències imprevisibles en el terreny intern saudita. La monarquia wahhabitica es recolça en unes tradicions lligades al passat. L'arribada d'un exèrcit estranger, una cosa extraordinària en un país tant tancat a l'exterior com és aquest, junt amb la presència de dones entre els soldats, no deixa de resultar estrany en una societat que situa a la dona en un segon pla.

Tot i que el president Bush ha tingut molt de compte al dir que les tropes nord-americanes són allí per a defensar als governs legítims -que no democràtics, ja que no n'hi ha cap a la zona del conflicte-, el govern saudita té por que es pugui estendre per la zona un allau democratitzador propiciat per Occident.

Estats Units ha enviat el seu exèrcit i això ajuda a imposar uns certs criteris a l'Aràbia Saudita. Però a partir del moment en que aquesta nació es fa càrrec de totes les despeses de manteniment de les tropes nord-americanes, el marge de maniobra dels nord-americans ha perdut intensitat. No cal recordar que qui paga mana o, al menys en aquest cas, se'l ha d'escoltar.

Aràbia Saudita coincideix amb els Estats Units pel que fa a Kuwait i en la neutralització d'en Saddam Hussein. Hi ha diferències en la forma de solucionar el conflicte i en el futur de l'Irak. A l'Aràbia Saudita no li interessa que hi hagi guerra. No tan sols per la pèrdua de vides humanes sinó també perquè mentre duri la crisi el petroli serà car, i perquè una guerra implicaria destrucció de la infraestructura petrolera, amb despeses molt cares per a la seva reconstrucció. A l'Aràbia Saudita tampoc li interessa una desfeta total de l'Irak, ja que encara existeix el temor a un nou intent iraní de reexportar la seva revolució i convertir-se en una potència regional. Irak és doncs una nació a controlar, no a destruir, donat el seu paper d'aïllant de perills futurs.

Aràbia Saudita

Superfície	2.249.000 km ²
Població (1989)	14,2 milions hab.
Densitat	6,3 hab/km ²
Creixement anual	4,0%
Mortalitat infantil	71,0%
Esperança de vida	63 anys
Població urbana	75,0%
Moneda	Rial (1\$ = 3,745 rials)
Idioma	àrab
Sistema de govern	Monarquia absoluta

Pel que fa a la població s'ha de destacar que tot i tenir un creixement anual

elevat i semblant al d'altres països de la zona, la mortalitat infantil i l'esperança de vida són clarificadoras. (Bahrein: mortalitat infantil 2,6% . Esperança de vida, 71 anys. Kuwait: mort. inf. 19% . Esperança de vida, 73 anys).

Principals ciutats

	Habitants
Riyadh (capital reial)	666.480
Jeddah (capital administrativa)	561.104
Hakkah (Meca)	366.801
Al-Madinah (Medina)	198.186

Font: Europe Yearbook 1989.

Educació

	Escoles	Professors	Alumnes
Primària	7.682	81.721	1.380.764
Intermitja	2.206	27.300	398.172
Secundària	825	11.448	177.130
Universitària	78	9.273	107.454

Font: Europe Yearbook 1989.

En el Pla Quinquenal 1980-85 l'apartat referent a l'educació representava quasi un 13% . Dels 782.000 milions de rials, 101.171 milions corresponien a l'educació. Però tot i les elevades xifres corresponents a la formació dels seus ciutadans, l'Aràbia Saudita té una taxa d'analfabetisme notable i una escolarització insuficient, en relació al potencial econòmic de la nació. Si comparem les dades d'Aràbia Saudita amb les d'altres nacions de la regió productores de petroli s'aprecien grans diferències.

Educació

	Bahrein	Kuwait	A Saudita
Analfabetisme %	27,3	30,0	48,9*
Escolarització 2n g %	85,0	82,0	44,0
Escolarització 3r g %	10,0	15,5	13,2

* Dada de 1982

Font: El Estado del Mundo (1989)

Repartiment de la població activa (en milers d'habitants)

	Homes	Dones	Total
Sector primari	1.289	43	1.333
Sector secundari	387	9	395
Sector terciari	903	121	1.023
Total	2.579	172	2.751

Dos fets destaquen pel que fa a la població activa saudita: d'una banda, el baix percentatge de dones, derivat del paper que la tradició cultural atorga a les dones; per altra banda, s'aprecia la diferent distribució per sectors: els homes, majoritaris al sector primari; les dones, en el terciari.

Producció de petroli

	1983	1984	1985
Petroli (milions barrils)	1.834,9	1.714,5	1.264,9

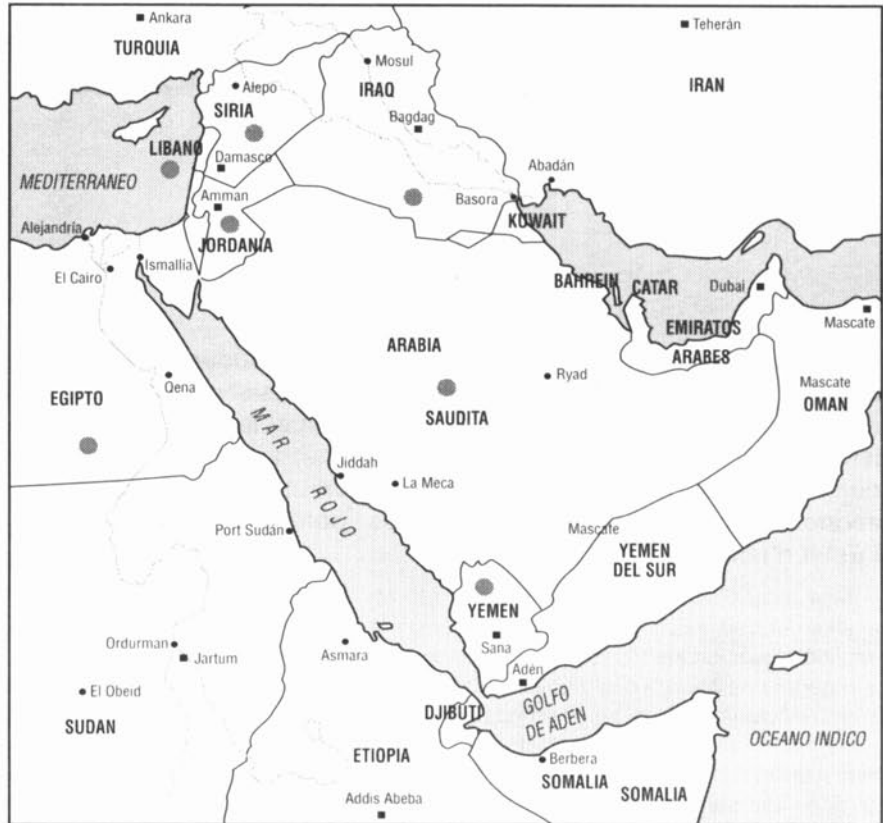
La riquesa econòmica de l'Àràbia Saudita es recolza en la seva producció petrolera. Des del 1933 al 1980, l'extracció i comercialització del petroli estaven sota control de l'Arabian American Oil Company (ARAMCO). A partir de la II Guerra Mundial Àràbia Saudita inicia una política de participació a l'ARAMCO. Al 1974 controla el 60% del capital, i al 1980 s'en fa càrrec en la seva totalitat. Paral·lelament a l'increment de participació en aquesta empresa petrolera, la producció de cru augmenta d'una manera continuada. Dels 47 milions de tones al 1955 es passa a 495,7 milions de tones al 1980, i s'obtenen beneficis molt elevats, després dels "cracks" petrolers de 1973 i 1979. A la dècada dels 80 la producció baixa, així com el preu del barril de petroli. Al 1982 s'obtenen 323,4 milions de tones; al 1986, 251,7 milions de tones, i al 1987, 211,1 milions de tones.

La conflictivitat àrab-israelí i la guerra Iran-Irak ha obligat a l'Àràbia Saudita a diversificar les pautes d'exportació del seu petroli. Per això ha iniciat la construcció de nous oleoductes.

Dades econòmiques

PIB	83,27 mil. milions \$ (1986)
PIB/hab	6.930 (1986)
IPC	3,2 % (1986-87)
Educació/PIB	10,6% / PIB
Defensa/PIB	22,7% / PIB

Font: El Estado del Mundo (1989)

Evolució del cost de la vida (1983 = 100)

	1985	1986	1987
Menjar, begudes...	97,4	96,6	95,7
Energia i aigua	94,4	82,9	71,8
Tèxtils, confecció	94,9	92	90
Construcció	95,5	90,9	91,2
Despeses sanitàries	100,3	97,5	98,5
Transports/comunic.	96,0	104,2	118,1
Educació	87,5	85,1	88,7
Altres	95,6	92,7	91,9

Font: Europe Yearbook (1989)

Balança de pagaments (milions US \$)

1987	
Exportacions	23.138
Importacions	-17.797
Balança comercial	5.341
Exportacions de serveis	13.303
Importacions de serveis	-19.979
Balança de bens i serveis	-1.335
Transferències privades	-4.935
Transferències nacionals	-3.300
Balança per compte corrent	-9.570
Inversió directa de capital	-1.175
Capital llarg plaç	10.342
Capital curt plaç	3.070
Error i omissions	-27
Moviment net de capital	2.640

Importacions

Aliments i begudes	17,12 %
Productes químics	11,80 %
Tèxtils i confecció	11,37 %
Productes metàl·lics	8,37 %
Maquinària (elèctrica inclosa)	19,14 %
Equips de transport	13,53 %
Altres	18,67 %
Total (en milions de rials)	75.313

* Dades de 1987

Font: Europe Yearbook 1989

Exportacions

Petroli	86,59%
Petroli refinat	4,65%
Altres	8,74%
Total (ml. rials)	132.300

* Dades de 1984

Font: Europe Yearbook 1989

Principals intercanvis comercials

	Importacions	Exportacions
	Ordre %	Ordre %
Japó	1 17,25	Japó 1 22,70
EEUU	2 15,25	EEUU 2 19,81
Regne Unit	3 7,76	Holanda 3 6,22
Alemanya	4 7,73	Singapur 4 5,07
Itàlia	5 6,82	Bahreïn 5 5,05

* Dades de 1987

Font: Europe Yearbook (1989)

J. M. Celorio

LA CEE I EL DIÀLEG EURO-ÀRAB

La Comunitat Econòmica Europea (CEE) es va fundar el 1958, en un mal moment dins les relacions entre alguns dels seus membres i les nacions àrabs. El posicionament europeu respecte de la guerra Àrab-Israeli de 1967 no va millorar les relacions, i al mateix temps va demostrar que, tot i estant les nacions comunitàries compromeses econòmicament amb els països àrabs, políticament estaven amb l'Estat d'Israel.

Paral·lelament a l'esforç de l'últim tram negociador que va conduir a la primera ampliació comunitària (1), la CEE intenta engegar una política que globalitzi les seves relacions amb els països mediterranis, àrabs o europeus (2). Posteriorment, i arran de la guerra Àrab-Israeli de 1973, es van sentar les bases per a un nou i millor enteniment entre la CEE i els països membres de la Lliga Àrab, generalitzant així les relacions que fins aleshores només es mantenien amb alguns d'ells.

Pressions àrabs

El boicot petroler portat a terme pels productors àrabs a l'octubre de 1973 contra nacions occidentals -pel seu recolçament sota veu a Israel-, va posar certes qüestions sobre la taula: el grau d'eficàcia de l'arma del petroli; la fragilitat del subministrament energètic europeu, i l'escàs o quasi bé nul paper que l'Europa dels "nou" jugava en el marc internacional, i més concretament a l'Orient Mitjà. Si donem un cop d'ull als aconteixements posteriors, l'embargament del petroli pot ser considerat com la principal espoleta i el motor de l'anomenat diàleg euro-àrab.

Els països europeus i el Japó, quan van ser conscients de la seva forta dependència del petroli àrab i de les conseqüències negatives que podria tenir una prolongada reducció de la producció de petroli per al món industrialitzat, i per tant, per ells (3), van pressionar als Estats Units per a que obligués a Israel a signar la pau (4). Al mateix temps, van expressar les seves simpaties a la causa àrab per intentar millorar la seva imatge a la zona.

Els països àrabs moderats van criticar l'actitud nord-americana de fort recolçament a Israel i d'insensibilitat amb la causa àrab, però no desitjaven, pel contrari, una presència soviètica més gran a

la zona. D'aquí que la cimera àrab d'Argel (26-28 de novembre de 1973, posterior a la guerra del Yon Kippur) fós una crida a la vella Europa tot recordant que "ella estava lligada als països àrabs pel Mediterrani, amb profundes afinitats de civilització i per interessos vitals que no podien desenvolupar-se més que en el marc d'una cooperació confiada i mútuament avantatjosa".

Els països comunitaris van rebre el missatge i a la cimera de Copenhague (desembre 1973) elaboren un comunicat en el qual es posa de manifest "la importància de l'obertura de negociacions amb els productors de petroli, en un marc legal que compregui una cooperació ampla". Els primers passos pel llançament del diàleg euro-àrab estaven donats.

Tot i això va haver de passar cert temps abans que el diàleg fos una realitat. Els països àrabs reunits a Rabat (1974) van decidir que l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OLP) fos el 21è membre en les negociacions amb la CEE. Aquest fet, de conseqüències polítiques molt més enllà de les previstes, va retardar l'atansament entre els dos grups de països i va crear un "impasse" que posteriorment es va solucionar amb el "Compromís de Dublín", en el qual s'acordava que no hi hauria països individuals a les negociacions, sinó dos grups, cadascun lliure d'escollir els seus representants.

Salvats doncs aquests contratemps, es realitza a El Caire (juny 1975) la primera reunió -a nivell d'experts- del diàleg euro-àrab. Amb gran intensitat de treball i amb major o menor voluntat política (segons vagin els aconteixements internacionals) se celebren altres reunions, fins arribar al trencament del diàleg.

La signatura dels acords de Camp David (març 1979) provoca en el conjunt

dels països de la Lliga Àrab un desconcert que es reflexa, entre d'altres actes (5), en l'estancament del diàleg euro-àrab.

La Comunitat, arran d'aquesta ruptura, s'ha mostrat disposta a una reanudació dels contactes. A finals de 1979 i començaments de 1980 es van realitzar trobades entre representants de la Comissió i el secretari general de la Lliga Àrab. Entre les condicions per establir el diàleg estava la d'entablar discussions a nivell polític i no tan sols econòmic.

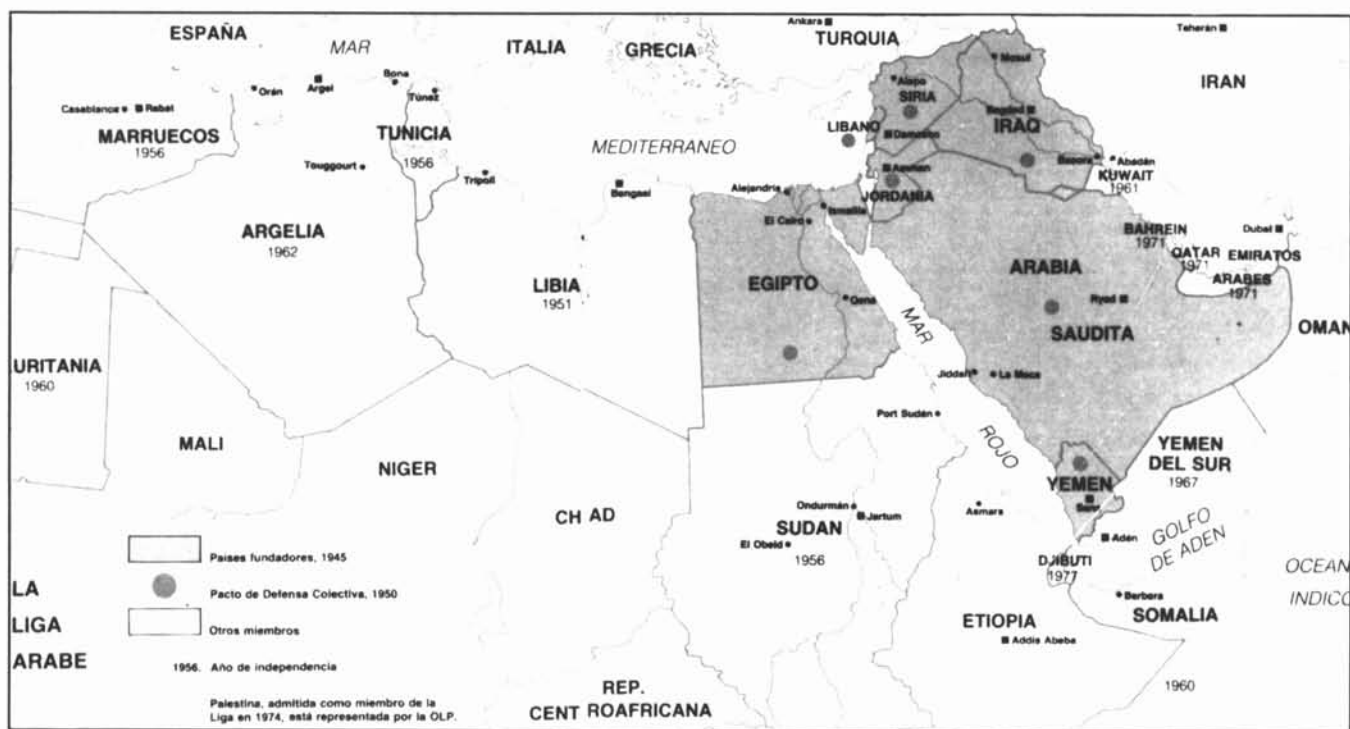
Producte d'aquests encontres és la Declaració de Venècia (juny 1980), en la qual els "nou" manifesten, referint-se al diàleg euro-àrab, "la necessitat de desenvolupar la dimensió política i l'oportunitat d'una reunió a nivell polític entre les dues parts". Aquesta reunió té lloc a Luxemburg (12 i 13 de novembre de 1980), i allí es formulen les orientacions per a reiniciar el diàleg a tots els nivells. També es va acordar la realització d'una nova reunió amb contingut polític i econòmic, abans de l'estiu de 1981.

Intent frustrat

Però, tot i els esforços realitzats, la reunió ministerial va tenir que ser aplaçada dues vegades, a causa de les dissensions aparegudes entre els països àrabs, arran de la presentació per l'Àrab Saudita del Pla FADH per a l'Orient Mitjà.

Si veiem els fets dona la sensació que Europa no passa de ser un convidat de pedra pel que fa als aconteixements de l'Orient Mitjà, ja que l'inici del diàleg es porta a terme gràcies a una reivindicació àrab, i el seu estancament, a la signatura d'un tractat de pau patrocinat pels Estats Units.

No és fins la cimera de París del desembre de 1989 que es decideix donar un nou impuls al diàleg euro-àrab. L'actual crisi del Golf ha demostrat no tan sols la necessitat de l'esmentat diàleg, sinó també la de la seva potenciació. Més d'un soci comunitari ha fet darrerament comentaris respecte d'aquesta necessitat. Tot i que la CEE sembla estar d'acord amb el relançament, les postures dels estats membres davant la crisi no són uniformes. Els graus d'implicació en la

solució del conflicte són diferents. Si, per exemple, com a nivell d'implicació donem un cop d'ull a les declaracions i a les tropes enviades a la zona, així com les missions encomanades a aquestes, veiem que no assumeixen la mateixa responsabilitat el Regne Unit, França, Itàlia o Espanya, per citar uns quants. La fermesa del Regne Unit contrastava amb l'ambigüitat de França, que sols ha canviat d'actitud després de l'assalt de la seva ambaixada a Kuwait.

Cal resaltar també que mentre el diàleg euro-àrab -una de les vies proposades per a trobar solucions al conflicte- es realitza dins l'àmbit comunitari, totes les mesures portades a terme per a pressionar a l'Irak es discuteixen en el marc de la UEO, organització a la qual no pertanyen tots els països comunitaris.

La CEE s'ha mostrat en aquesta crisi més cohesionada que en d'altres, però no ha pogut evitar el fet que sortissin a

la llum certes divergències -diferents posicionaments del Regne Unit, França i Espanya- i incoherències -enviar tropes per decisió de la UEO quan no hi ha cap estructura de comandament que les coordini.

J. M. Celorio

NOTES

(1) Al 1973 s'adhereixen a la CEE el Regne Unit, Irlanda i Dinamarca.

(2) Des de la seva creació la CEE va tenir unes relacions especials, per raons històric-econòmiques, amb el Marroc i amb Tunísia. També va signar acords preferencials amb països europeus amb possibilitats d'adherir-se a la CEE (acord amb Grècia 1961, Turquia 1963).

(3) L'amenaça àrab de 1973 consistia, per una banda, en reduir tots els mesos la producció de petroli en un 5%, fins que se solucionés el conflicte dels territoris àrabs ocupats, i per l'altra, a embargar les vendes als EEUU i a Holanda.

(4) Israel va ser durament criticat pels països europeus per la seva negativa a complir la treva i sitiar al Tercer Exèrcit Egipci al dia següent d'acceptar la Resolució 338 de les Nacions Unides, en la qual s'establia la í de les hostilitats.

(5) La signatura per part d'Egipte de la pau amb Israel provoca l'expulsió d'aquesta nació de la Lliga Àrab, i el trasllat a Tunísia de la seu de l'organització.

INFORME
1990

AMNISTIA INTERNACIONAL

INFORME 1990

El Informe Anual 1990 de Amnistía Internacional analiza las preocupaciones de la organización en 138 países. Habla de presos de conciencia en 71 naciones, torturas y malos tratos en 96. Desapariciones en 20. Ejecuciones extrajudiciales en 40.

Cuenta también como tú puedes colaborar con más de 700.000 personas de 150 países para defender los derechos humanos.

Envíe este cupón a: AMNISTIA INTERNACIONAL, Apto. 50.318 - 28080 Madrid.

Quiero recibir (indique número) _____ ejemplar/res del Informe Anual 1990.

Precio por ejemplar: 1.500 pesetas

Forma de pago: Mediante talón nominal

(indique lo que proceda) Mediante contrareembolso (más 200 ptas. gastos de envío)

Nombre y apellidos: _____

Dirección: _____

Provincia: _____ C.P.: _____

HUSSEIN I DE JORDÀNIA: LA PRÀCTICA DEL FUNAMBULISME POLÍTIC

Nascut fa cinquanta-cinc anys, rei Haiximita de Jordània des de fa trenta-cinc, fill i successor de Talal I, fill aquest a la vegada de Abdullah, el primer sobirà de Transjordània que fou assassinat poc després d'haver estat acusat d'acceptar el repartiment de Palestina i l'existència de l'estat d'Israel. El que Hussein accedis al tron de Jordània en la seva adolescència és l'efecte degut a la mort violenta del seu avi i la incapacitat mental del seu pare. Un inici poc estable però que a través dels anys no ha canviat de signe: trenta-cinc anys d'inestabilitat política en un dels llocs més fràgils políticament parlant del món. Avui sembla que es troba en una de les situacions més difícils que se li han plantejat en el transcurs de la seva vida política com a Rei de Jordània; un país que neix a través del regateig entre les potències colonialistes del moment i que cada crisi a la que es veu sotmés posa en evidència la fragilitat de la seva existència. Avui Hussein es troba donant l'ajut a l'Irak per por del seu veí, i també per por de la posició presa pel seu poble envers la crisi oberta entre Kuwait i l'Irak i la resta dels estats àrabs; als carrers d'Amman són contínues les manifestacions populars amb les banderes de l'Irak deixant en segon rengle, com és evident, els símbols de la monarquia Haiximita, la mateixa que va regnar a l'Irak fins al 1958, avui dia l'únic membre regnant de la família, que es va veure desplaçada del seu origen, La Meca i Medina, de les quals ciutats era Xerif el seu besavi Hussein, per Ibn Saud rei del Nejd. Sols resten dos països a l'Orient Mitjà amb excepció dels petits emirats Àrabs, en els que es mantenen monarquies com a sistema polític imperant i precisament les dues famílies tradicionals, els Wahhabites a l'Àrabia Saudita i els Haiximites a Jordània, els més febles enfront de les repúbliques que els envolten.

Hussein ha governat amb poders absoluts; la Constitució de l'any 1952 li concedeix grans prerrogatives, entre elles l'exercici de l'executiu que dirigeix a través de decrets o per mitjà de ministres per ell designats; també poseeix el dret de dissoldre les càmeres com ja ho ha fet altres vegades; anomena a tots els funcionaris civils i militars, al mateix temps que està al front de les forces armades del país.

L'any 1957 el primer ministre Naboulese, influït per les idees Nasseristes, facilità el que Hussein aconseguís vèncer en un cop d'estat en el que hi participaven elements de les forces armades que desitjaven establir una aliança amb l'Irak. Amb 21 anys es dirigeix al seu cosí Faisal I, però aquesta aliança no dura gens: el 14 de juliol de 1958 s'enfonsava la monarquia de l'Irak a causa del cop d'estat del general Abdel-Karim Kasssem. Mentres, a conseqüència de la situació política al Líban, el president demanava la presència de les tropes americanes. Hussein va fer el mateix per salvar la seva posició demanant el mateix juliol del 1958 al Regne Unit que enviés tropes a Jordània; els interessos polítics i militars el conduïxen a establir un tractat amb l'Àrabia Saudita que reforci la seva situació a nivell internacional, començant després una política d'apropament a Egipte per aconseguir una unitat àrab enfront d'Israel que conclourà el maig del 1967 amb un tractat de defensa.

Les conseqüències de la guerra amb Israel del juny del 1967 són la pèrdua de part de la ciutat de Jerusalem i l'ocupació de la Cisjordània, amb la qual cosa dos-cents mil refugiats varen passar al marge oriental del Jordan. De seguit s'inicien els problemes i friccions entre Jordània i els palestins; dins de la seva política autoritària es prohibeixen les activitats dels partits polítics i per tant s'obté una reacció contrària per part de les forces progressistes. Alguna cosa a veure hi té també l'acceptació del Pla Rogers per una solució parcial del conflicte Àrab-Israeli al que s'hi oposaven els palestins i gran part dels països Àrabs.

El 17 de setembre de 1970 les forces armades jordanes manen una campanya contra la presència palestina a Jordània. El resultat és la pèrdua d'unes vint-mil vides palestines. Aquí s'obre una de les etapes més negres del regnat d'aquest monarca; el que s'aturés la matança va ser gràcies a la intervenció d'Egipte i altres països del món àrab, que varen aconseguir a una treva firmada en els acords de El Caire i Amman.

No varen ésser aquests els darrers enfrontaments: l'any 1971 fa desaparèixer la presència palestina a Jordània. Tota aquesta política va fer que Jordània

quedés aïllada dins el món àrab; a nivell intern és produïren diversos intents de cop d'estat amb les consegüents actituds repressives per part d'en Hussein; en l'espai de temps d'un any passa d'oposar-se a les decisions de la cimera àrab d'Alger en la que es reconeix a la OLP com únic i legítim representant de la resistència palestina, a afegir-se al reconeixement unànim de tot el món àrab envers aquesta organització, el 1974, a la cimera de Rabat. Més tard ha portat una política tímida d'apropament als palestins en funció de la pressió que sobre ell han exercit els Estats Units. Ha mantingut una actitud distant envers els acords de Camp David i no ha participat a les cimeres de rebuig a Trípoli i Alger el 1977 i 1978, respectivament; tot i això el 1979 acceptà les resolucions de la cimera de Bagdad que sancionava la traïció egípcia a la causa àrab. Les seves relacions amb Síria han tingut al llarg del seu regnat una sèrie d'alts i baixos, molt d'acord amb tota aquesta política esmentada.

La seva actuació en els darrers anys envers el problema palestí ha estat modificada i en aquest moment, respecte al litigi Irak-Kuwait, pren una actitud que segueix dins de la seva mateixa línia sinuosa buscant el protagonisme en una situació que el porta, una vegada més, a la pràctica d'un equilibri molt perillós.

Actualment Hussein està considerat com el cap d'estat àrab més temps al poder. Al llarg del seu regnat el país s'ha enfrontat a innombrables crisis polítiques, tant a nivell intern com en el terreny de les relacions internacionals; ha escapat també a gran nombre d'atemptats l'origen dels quals ha estat cada vegada ben diferent, gràcies a la política vacil·lant i en molts casos contradictòria que ha fet que el que avui és amic o aliat sigui el contrari al dia següent. La corda fluixa és una de les constants en el transcurs del seu regnat: en aquest moment no seria difícil que en funció de la posició presa envers el problema de l'Irak-Kuwait, el que fins ara no ha estat sotmés a les crítiques d'Occident per la seva política absolutista ho sigui ara en funció de la incomoditat que representa el no ser ja útil a la política neocolonialista.

Enric Crusat de Abaria

Resoluciones de las Naciones Unidas

CONSEJO DE SEGURIDAD

Resolución 660

El Consejo de Seguridad,

Alarmado por la invasión de Kuwait el 2 de agosto de 1990 por las fuerzas militares de Irak,

Determinando que, a raíz de la invasión de Kuwait por Irak, existe un quebrantamiento de la paz y la seguridad internacionales.

Actuando de conformidad con los artículos 39 y 40 de la Carta de las Naciones Unidas,

1. *Condena* la invasión de Kuwait por Irak.

2. *Exige* que Irak retire de inmediato e incondicionalmente todas sus fuerzas a las posiciones en que estaban situadas el 1 de agosto de 1990.

3. *Insta* a Irak y a Kuwait a que inicien de inmediato negociaciones intensivas para resolver sus diferencias y apoya todos los esfuerzos que se realicen al respecto, y especialmente los de la Liga de los Estados Árabes.

4. *Decide* volver a reunirse según sea necesario para considerar medidas posteriores a fin de asegurar el cumplimiento de esta resolución.

2 de agosto de 1990

Resolución 661

El Consejo de Seguridad,

Reafirmando su resolución 660 (1990), de 2 de agosto de 1990.

Profundamente preocupado porque esa resolución no se ha aplicado y porque continúa la invasión de Kuwait por Irak, con más pérdidas de vidas y destrucción de bienes,

Decidido a poner fin a la invasión y ocupación de Kuwait por Irak y a restablecer la soberanía, independencia e integridad territorial de Kuwait,

Observando que el gobierno legítimo de Kuwait ha expresado su disposición a cumplir la resolución 660 (1990),

Consciente de sus responsabilidades en virtud de la Carta de las Naciones Unidas respecto del mantenimiento de la paz y seguridad internacionales,

Afirmando el derecho inmanente de legítima defensa, individual y colectiva, en respuesta al ataque armado de Irak contra Kuwait de conformidad con el artículo 51 de la Carta,

Actuando de conformidad con el capítulo VII de la Carta de las Naciones Unidas,

1. *Determina* que, hasta ahora, Irak no ha cumplido con el párrafo 2 de la resolución 660 (1990) y ha usurpado la autoridad del gobierno legítimo de Kuwait.

2. *Decide*, como consecuencia, tomar las siguientes medidas para lograr que Irak cumpla con el párrafo 2 de la resolución 660 (1990) y restablecer la autoridad del Gobierno legítimo de Kuwait.

3. *Decide* que todos los Estados impedirán:

a) La importación a sus territorios de todos los productos originarios de Irak o Kuwait que sean exportados desde estos después de la fecha de la presente resolución;

b) Todas las actividades de sus nacionales o en sus territorios que promuevan o tengan por objeto promover la exportación o el transbordo de cualesquiera productos o bienes de Irak o Kuwait, y cualesquiera transacciones por sus nacionales o por buques de su pabellón o en sus territorios de productos o bienes originarios de Irak o Kuwait y exportados desde estos después de la fecha de la presente resolución, incluidas en particular cualesquiera transferencias de fondos de Irak a

Kuwait para atender a esas actividades o transacciones;

c) La venta o suministro por sus nacionales o desde sus territorios o por medio de la utilización de buques con sus pabellones de cualesquiera productos o bienes, incluidas las armas y cualquier otro tipo de equipo militar, originarios o no de sus territorios, pero excluidos los suministros destinados estrictamente a fines médicos, y, en circunstancias humanitarias, los alimentos, a cualquier persona o entidad en Irak o Kuwait, o a cualquier persona o entidad en relación con cualquiera negocios realizados en Irak o Kuwait, o dirigidos desde estos, y cualesquiera actividades de sus nacionales o en sus territorios que promuevan o tengan por objeto promover tal venta o suministro de esos productos o bienes.

4. *Decide* que todos los Estados se abstendrán de poner a disposición del Gobierno de Irak, o de cualquier empresa comercial, industrial o de servicios públicos que opere en el Irak o Kuwait, cualesquiera fondos o cualesquiera otros recursos financieros o económicos, e impedirán que sus nacionales y cualesquiera personas que se encuentren en sus territorios retiren de estos o pongan de otra manera a disposición de ese Gobierno o de empresas, cualesquiera de esos fondos o recursos y remitan cualesquiera otros fondos a personas o entidades que se encuentren en Irak o Kuwait, con la única excepción de los pagos con fines estrictamente médicos o humanitarios y, en circunstancias humanitarias, los alimentos.

5. *Exhorta* a todos los Estados, incluidos los Estados que no son miembros de las Naciones Unidas, a que actúen en estricta conformidad con la presente resolución, independientemente de cualquier contrato suscrito o licencia otorgada antes de la fecha de la presente resolución.

6. *Decide* establecer, de conformidad con el artículo 28 del reglamento provisional del Consejo de Seguridad, un comité del Consejo de Seguridad integrado por todos los miembros del Consejo para que realice las tareas indicadas a continuación e informe al Consejo sobre su labor y le presente observaciones y recomendaciones:

a) Examinar los informes sobre la aplicación de la presente resolución que ha de presentar el Secretario General;

b) Obtener de todos los Estados más información sobre las medidas que adopten en relación con la aplicación efectiva de las disposiciones de la presente resolución.

7. *Exhorta* a todos los Estados que prestan toda su colaboración al comité en la realización de sus tareas, incluido el suministro de la información que el comité pueda solicitar en cumplimiento de la presente resolución.

8. *Pide* al Secretario General que preste toda la asistencia necesaria al comité y que tome las disposiciones necesarias en la Secretaría con ese objeto.

9. *Decide* que, no obstante lo dispuesto en los párrafos 4 a 8 supra, ninguna de las disposiciones de la presente resolución prohibirá que se preste asistencia al Gobierno legítimo de Kuwait, y exhorta a todos los estados a que:

a) Tomen medidas adecuadas para proteger los bienes del Gobierno legítimo de Kuwait y sus organismos.

b) Se abstengan de reconocer cualquier régimen establecido por la potencia ocupante.

10. *Pide* al Secretario General que informe al Consejo sobre la aplicación de la presente resolución y que presente el primer informe al respecto dentro de treinta días.

11. *Decide* mantener este tema en su orden del día y continuar sus esfuerzos para poner fin cuanto antes a la invasión de Kuwait por Irak.

6 de agosto de 1990